

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team:

Onderwerp:

Koop- en realisatieovereenkomst voor de bouw van 22 sociale koop en betaalbare koop appartementen voor starters en ouderen aan de Kolkmansweg 5 te Schalkhaar

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 7-05-2024
Notanummer	: 2024-378
Datum	: 7-05-2024
Programma	: 06 - Herstructurering en vastgoed
Portefeuillehouder	: Wethouder De Geest,
Bijlage(n)	: Bekendmaking voorgenomen één of één verkoop Nikkels .pdf, Bijlage 1 202303271 gvk kolkmansweg 5.pdf, Bijlage 2 2212_Ontwerp 2023-12-21.pdf, Bijlage 3 Natuurtoets_Kolkmansweg 5 Schalkhaar_Ecogroen_20337_definitief.pdf, Bijlage 4 Activiteitenplan Kolkmansweg 5 Schalkhaar_Ecogroen_22434_20221220.pdf, Koopovereenkomst 02-05-2024 incl. bijlagen eenzijdig getekend.pdf, Koopovereenkomst Kolkmansweg Nikkels 02-05-2024 .pdf

Parafering

24-04-2024: Wethouder24-04-2024: Programmamanager

Agendering

* 10-05-2024: Teammanager Concernstaf en Adjunct-secretaris

* 02-05-2024: Directeur

Definitieve akkoord

7-05-2024

B & W d.d.: 7-05-2024

Besluit

1. Het voornemen tot het aangaan van de koop-realisatieovereenkomst tussen gemeente Deventer en Nikkels Projecten B.V. en de levering van een perceel van ca. 4.330 m² aan de Kolkmansweg 5 te Schalkhaar voor de bouw van 22 appartementen in de sociale en betaalbare koop te publiceren
2. De koopovereenkomst tussen gemeente Deventer en de koper aan te gaan en daarmee tot levering van het perceel in Schalkhaar over te gaan onder de opschortende voorwaarden dat er binnen 20 dagen na de hiervoor onder 1 genoemde publicatie geen kort geding is gestart danwel de rechter een vordering heeft afgewezen
3. Het verkoopbesluit vast te stellen en te ondertekenen onder de in punt 2 genoemde opschortende voorwaarde

De nota en het besluit openbaar te maken met uitzondering van de koop- en realisatieovereenkomst en pas openbaar maken na publicatie en ondertekening van de koop- en realisatieovereenkomst.

Inleiding

In de zomer van 2023 heeft de Parabool laten weten toch niet over te willen gaan tot koop van de grond aan de Kolkmansweg 5 te Schalkhaar voor de bouw van 24-26

appartementen in de sociale huur voor verstandelijke gehandicapten. Het college vindt het jammer, omdat de plannen en de koop- en realisatieovereenkomst gereed waren voor ondertekening.

In september 2023 is er wel een bijeenkomst geweest met de omwonenden en heeft de Parabool een toelichting gegeven. De gemeente heeft toen aangegeven zich te beraden over een mogelijke ontwikkeling op deze locatie. Ook is aangegeven dat de gemeente de leegstaande gebouwen op de locatie wel gaat slopen en dat de Japanse Duizendknoop verwijderd zal worden. Een reden om wel te slopen is uit veiligheidsoverwegingen, maar ook omdat er een beschikking verkregen was in kader van de Wet Natuur Bescherming. Deze beschikking gaf aan dat er maar in een bepaalde tijd gesloopt zou mogen worden.

De Parabool had voor haar ontwikkeling Nikkels Projecten BV benaderd. Zij hadden een plan gemaakt voor de locatie.

In november 2023 heeft Nikkels de gemeente benaderd met de vraag of er een mogelijkheid is om het plan zoals het er lag toch te kunnen realiseren voor de doelgroep starters en ouderen in de sociale koop en betaalbare koop. Het plan is aangepast voor in totaal 22 appartementen, waarvan 12 appartementen in de sociale koop met een maximale V.O.N. prijs van € 250.000,- en 10 appartementen in de betaalbare sector. (6 appartementen van ca. € 320.000,- en 4 appartementen van ca. € 370.000,-. Dit past in de Dorpsvisie van Schalkhaar welke in Januari 2024 is aangeboden aan de gemeente.

Met Nikkels Projecten BV is overeenstemming bereikt over de koop- en realisatieovereenkomst.

Aangezien het hier een verkoop één op één betreft zal bekendmaking voorgenomen grondverkoop eerst gepubliceerd worden als gevolg van het arrest van de Hoge Raad van 26 november 2021. (Didam). Andere potentiële gegadigden hebben dan de gelegenheid gedurende 20 kalenderdagen na publicatie een kort geding in te dienen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Overijssel. Wanneer geen geding aanhangig wordt gemaakt of de rechter wijst de vordering af kan de overeenkomst door het college worden getekend en de levering kan dan plaatsvinden. Het besluit wordt onder de opschortende voorwaarde genomen dat er geen kort geding wordt aangespannen dan wel een vordering wordt afgewezen. Doet deze voorwaarde zich niet voor dan is het collegebesluit genomen. Een opschortende voorwaarde in de koop- en realisatieovereenkomst is de nog te doorlopen Bibob procedure.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Met de realisatie van 22 appartementen (sociale en betaalbare koop) voor starters en senioren bij voorkeur uit Schalkhaar wordt invulling gegeven aan een wens en behoefte die leeft in Schalkhaar.

Kader

- * Grondexploitatie Wijtenhorst Douweler Leide
- * Woonvisie

Betrokken partijen en participatie

In september 2023 is er een bijeenkomst met omwonenden geweest waarin gemeld is dat de zorgappartementen niet doorgaan, maar dat gemeente wel de gebouwen gaat slopen en de Japanse Duizendknoop gaat verwijderen. Gemeente heeft toen aangegeven dat ze gaat onderzoeken op welke wijze er invulling met woningen kan worden gegeven op deze locatie. Een invulling die recht doet aan de gewenste woningbouw in Schalkhaar. Nu er duidelijkheid is op welke wijze deze invulling gaat plaats vinden zal dit met de omwonenden gecommuniceerd worden. .
Door de gemeente zullen de omwonenden ook geïnformeerd worden over het nog op te

Toelichting op participatiebeleid

Argumenten voor en tegen

Voor:

- * Met de voorgenomen verkoop van de grond om 22 betaalbare koopappartementen te realiseren wordt invulling gegeven aan de wens van Schalkhaar (Dorpsvisie) om starters en ouderen te kunnen huisvesten.
- * Door het plan, dat oorspronkelijk ontwikkeld was voor de Parabool, enigszins aan te passen voor een nieuwe doelgroep kan er efficiënt gebruik gemaakt worden van een bestaand plan. Hierdoor worden de aanloopkosten voor zowel de gemeente als de ontwikkelaar beperkt gehouden.

Tegen:

- * Het betreft hier een voorgenomen verkoop aan 1 partij.
- * Het is jammer dat de zorgappartementen, zoals het oorspronkelijke plan niet gerealiseerd kunnen worden.

Financiële consequenties en dekking

De oorspronkelijk opbrengst voor deze locatie was geraamd op 364.000,- excl. BTW. (sociale huur appartementen voor de Parabool. Nadat de Parabool heeft laten weten niet tot aankoop van deze locatie over te gaan is er bij de jaarrekening een nieuwe inschatting gemaakt van de mogelijke opbrengsten. Te weten: 870.000,- excl. BTW.

Gezien de wens om op deze locatie sociale koopwoningen en betaalbare woningen te bouwen voor starters en senioren (bij voorkeur uit Schalkhaar) is de grondopbrengst lager dan opgenomen is in de jaarrekening: 823.500,- excl. BTW. Hierbij is rekening gehouden met het feit dat de koper het terrein volgens de eisen van de Wet Natuur Bescherming moet inrichten en 35 parkeerplaatsen op het terrein moet realiseren.

Openbaarmaking en communicatie

Na instemming met de voorgenomen verkoop zal de publicatie in kader van Didam gepubliceerd worden. Nikkels Projecten B.V. zal na het besluit de direct omwonenden informeren over de plannen. Verder dient er na definitieve ondertekening een omgevingsplan door ons opgesteld te worden. Hiervoor dient er een publicatie gemaakt te worden en een communicatie- en participatievoorstel voor het omgevingsplan.

Aanpak en uitvoering

Na besluit voorgenomen verkoop wordt eerst in kader van Didam de voorgenomen verkoop gepubliceerd. Dit is een ontbindende voorwaarde in de koop- en realisatieovereenkomst. Vervolgens vindt er communicatie over het plan plaats en zal er gestart worden met opstellen van het omgevingsplan.

Bekendmaking voorgenomen grondverkoop

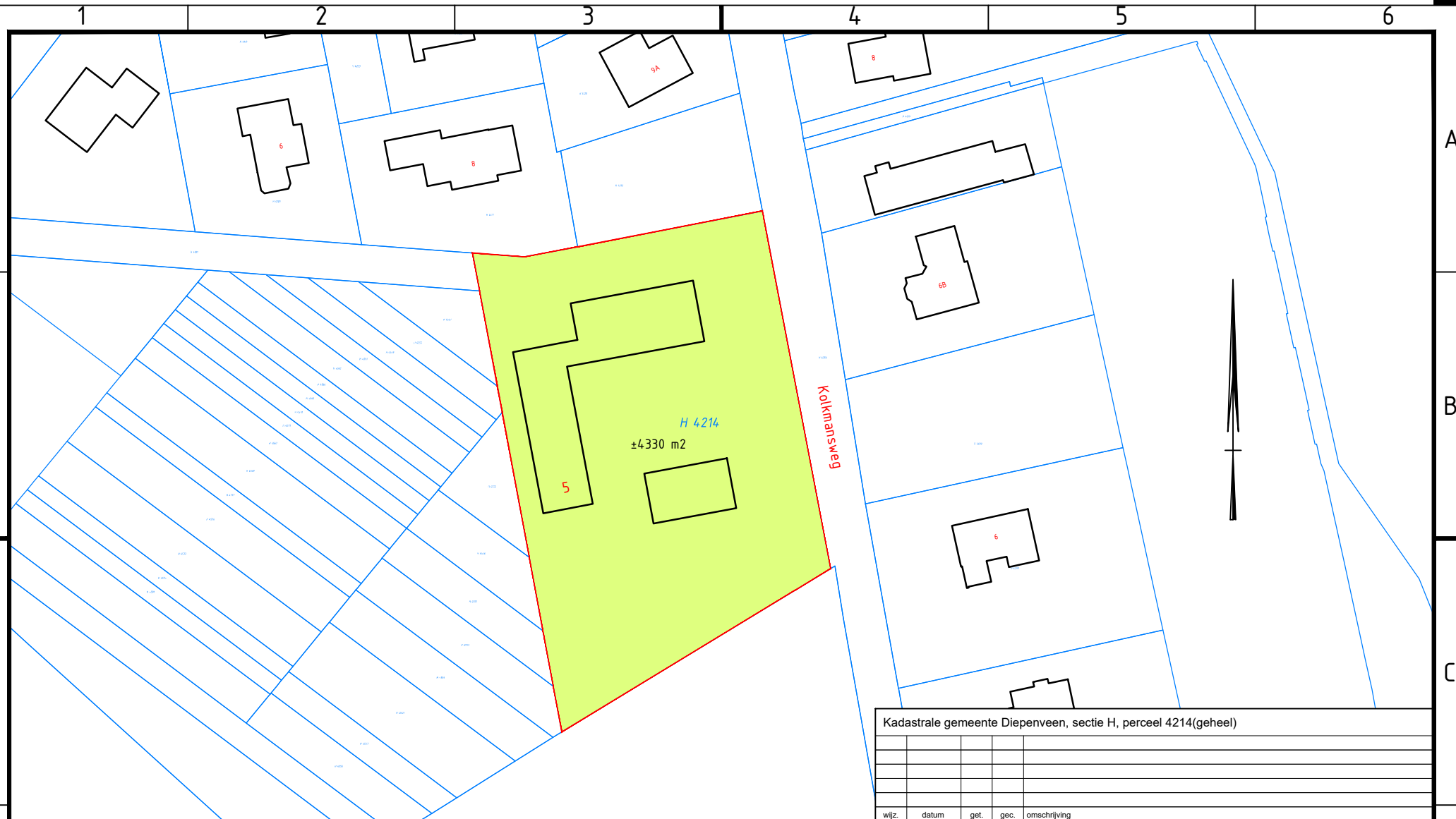
Datum publicatie: ** 2024

Type: Voornemen tot levering

Wat: Perceel gelegen aan de Kolkmansweg 5 te Schalkhaar (voormalige werflocatie)

Objectieve redenen voor één op één verkoop in deze specifieke situatie zijn:

1. De gemeente Deventer is eigenaar van het perceel gelegen aan de Kolkmansweg 5 te Schalkhaar. Op het perceel was voorheen een werf voor het groenbedrijf gesitueerd. De gebouwen zijn inmiddels gesloopt. Het perceel heeft een bedrijfsbestemming bestemming en is gelegen in Schalkhaar.
2. Nikkels Projecten BV (hierna: Nikkels) wil op het perceel 22 appartementen bouwen voor jongeren en ouderen, bij voorkeur uit Schalkhaar, in de betaalbare sector, waarvan 12 appartementen in de sociale koop.
3. Nikkels heeft eerder voor deze locatie een bouwplan ontwikkelt in opdracht van Parabool voor de bouw van 26 appartementen voor wonen met zorg. Doordat de Parabool is afgehaakt is het bouwplan enigszins aangepast naar 22 appartementen voor jongeren en ouderen.
4. Nikkels heeft voor eigen rekening en risico zowel het eerste bouwplan als het aangepaste bouwplan ontworpen en mag erop vertrouwen dat de gemeente Deventer met Nikkels contracteert.
5. Door gebruik te maken van het aanwezige bouwplan met een landschappelijke terreininrichting gaat er geen tijd verloren en worden er geen extra kosten gemaakt om in de woningbehoefte voor Schalkhaar te kunnen voorzien.
6. Met een bestemmingswijziging en omgevingsvergunning kan gebouwd worden.
7. De koopovereenkomst tussen Nikkels en de gemeente Deventer komt tot stand indien binnen 20 dagen na de onderhavige publicatie geen kort geding wordt aangespannen door een derde die zich niet kan verenigen met het standpunt van de gemeente Deventer om tot één op één verkoop over te gaan of de rechter een dergelijke vordering afwijst. Wordt aan deze voorwaarde voldaan dan wordt de koopovereenkomst door de gemeente ondertekend zal de gemeente overgaan tot levering van het perceel aan Nikkels.

Kadastrale gemeente Diepenveen, sectie H, perceel 4214(geheel)				

wijz.	datum	get.	gec.	omschrijving

opdrachtgever : Projecten, Realisatie en Ontwikkeling(PRO)		schaal : 1:1000	
project : Kolkmanweg 5		afmeting : A4	get. HL
onderwerp : Grondverkoop		status : datum : 6 dec 2023	opdr. ED gec.
		tekeningnummer : 202303271	blad : 1 van 1

gemeente Deventer

Team Inrichting, Beheer en Leefomgeving (IBL)

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer
tel. (0570) 693911
e-mail: gemeente@deventer.nl

Situatie (1:500)

Parkeren: (conform parkeernota gemeente)
Woningen koop, etage, goedkoop 12x1,5=18.
Woningen koop, etage, midden 10x1,7= 17.
Totaal 35 parkeerplaatsen.

Er worden 35 parkeerplaatsen gerealiseerd op eigen terrein.

Bomen:

Rode stip = te kappen boom.

Witte stip (met gestippelde kroonprojectie)
= te behouden boom.

Witte cirkel (getrokken lijn kroonprojectie)
= Nieuwe boom.

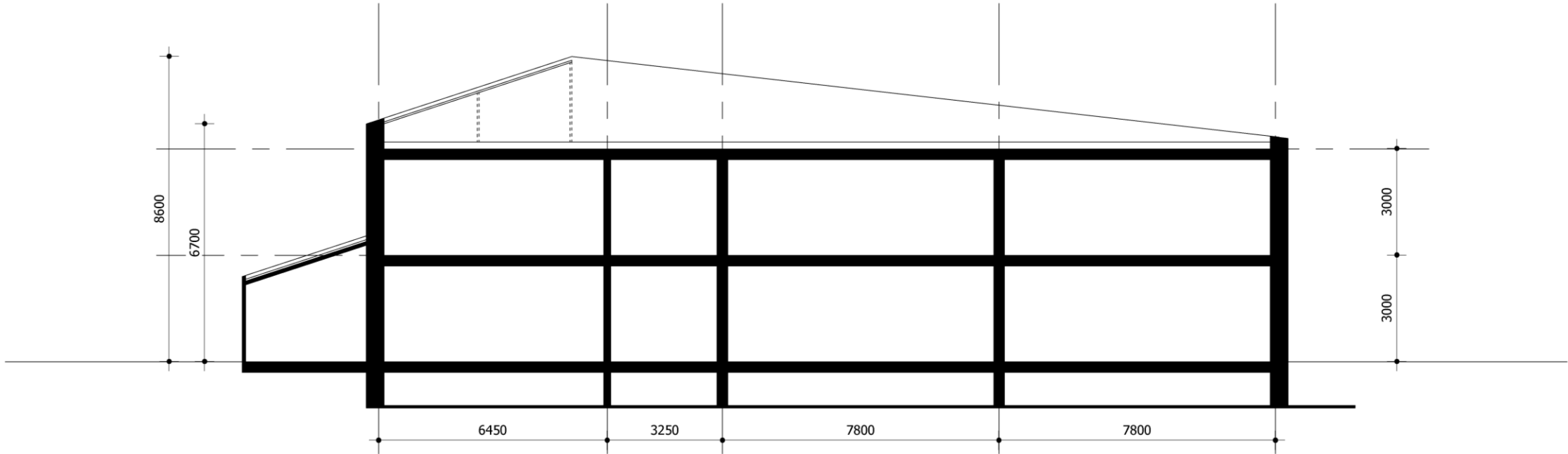
Groenzones:

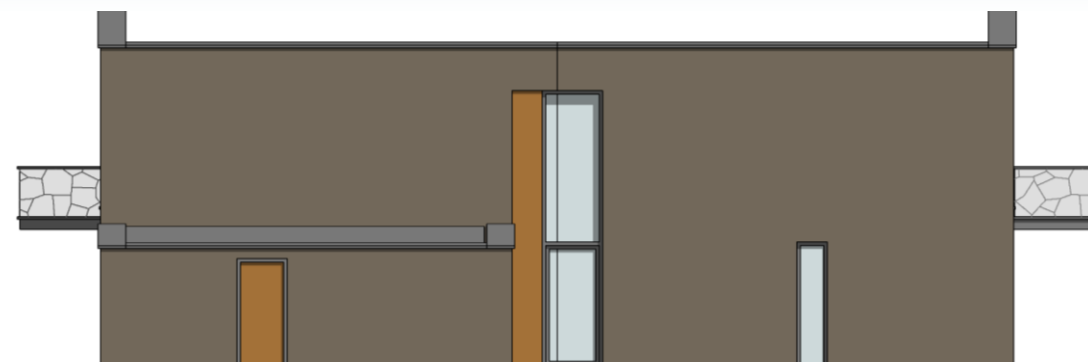
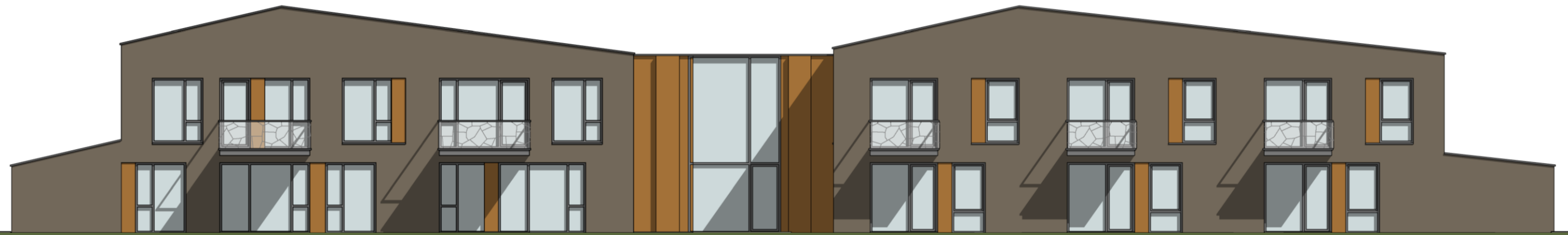
Deze zones komen overeen met het advies van Ecogroen en uitwerkingsplan groen van de gemeente

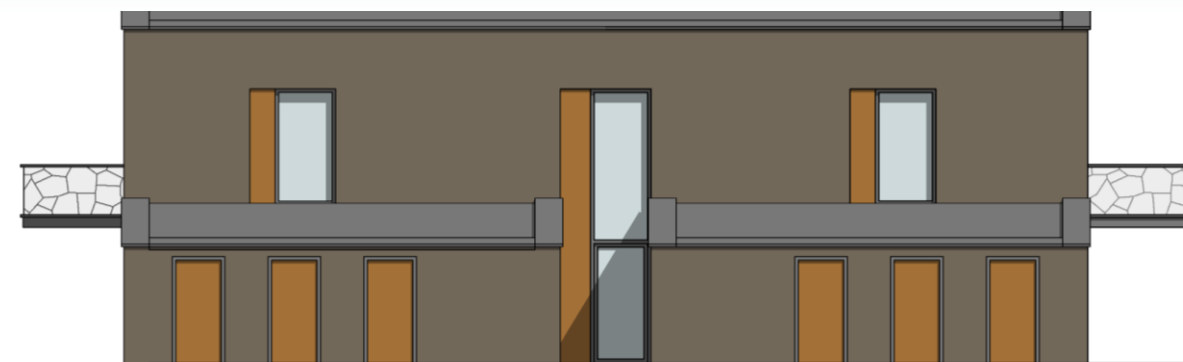

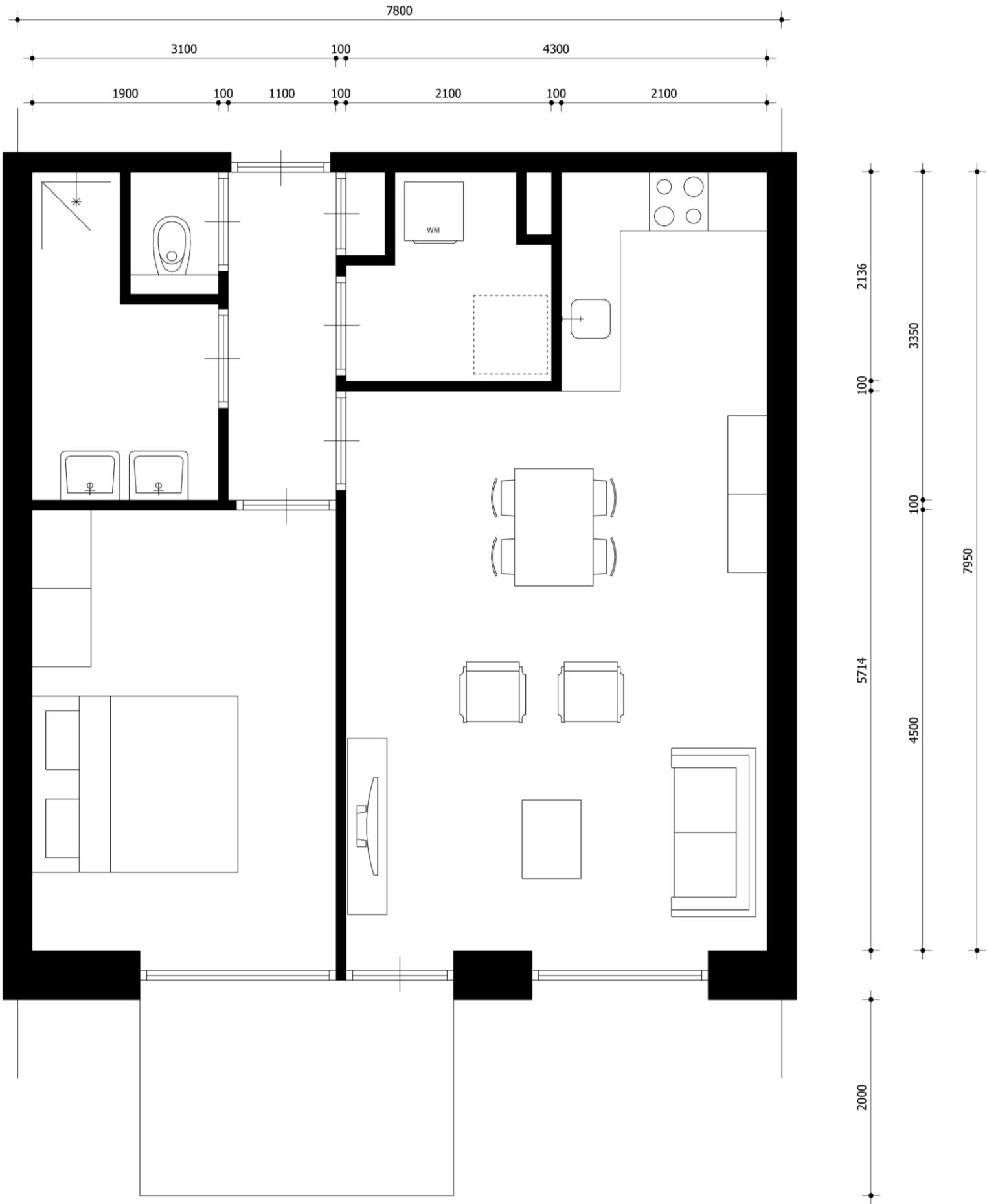

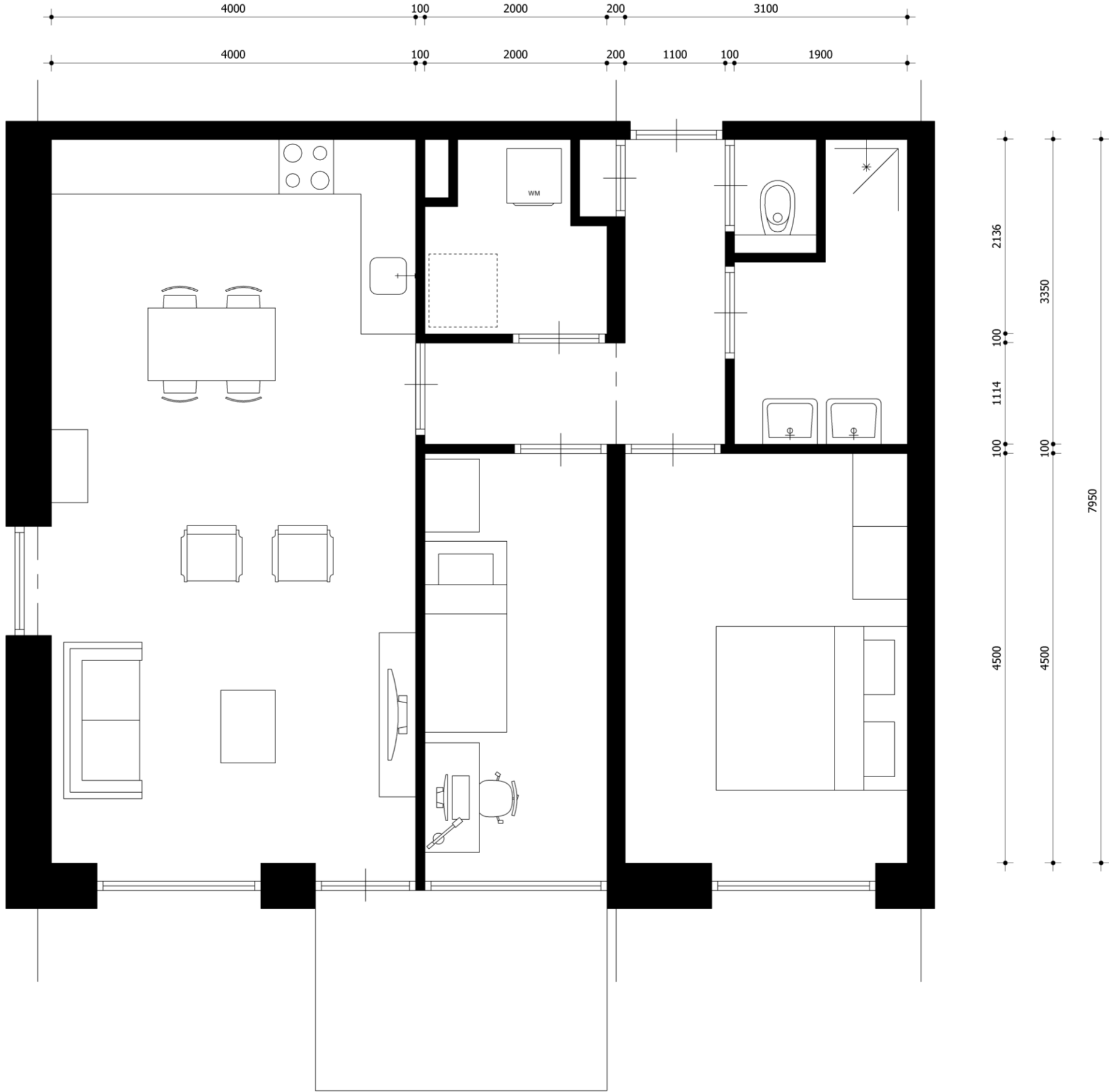

Natuurtoets

Natuurtoets Kolkmansweg 5, Schalkhaar

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving

Opdrachtgever

Gemeente Deventer

Status

Definitief

Barchman Wuytierslaan 10
3818 LH Amersfoort

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Natuurtoets Kolkmansweg 5, Schalkhaar

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving

Projectcode	Datum	Status
20-337	26 oktober 2020	Definitief

Auteur(s)

M.A. (Martin) Heinen & K. (Kenny) Noorlander

Tweede lezer

H.J. (Erik) Riphagen

Opdrachtgever

Gemeente Deventer

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

M.A. Heinen & K. Noorlander (2020). Natuurtoets Kolkmansweg 5, Schalkhaar. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving. Rapport 20-337. Ecogroen bv.

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding en doelstelling	4
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen	4
2. Kader en methode	6
2.1 Wettelijk kader	6
2.2 Onderzoeksmethode	7
3. Gebiedsbescherming	9
3.1 Natura 2000	9
3.2 Natuurnetwerk Nederland	9
4. Soortbescherming	10
4.1 Flora	10
4.2 Zoogdieren	11
4.3 Broedvogels	15
4.4 Amfibieën	17
4.5 Overige soortgroepen	18
5. Houtopstanden	19
6. Geraadpleegde bronnen	20

Samenvatting

Inleiding

Gemeente Deventer wil het terrein aan de Kolkmansweg 5 in Schalkhaar om vormen naar bouwkavels. Hiervoor worden de huidige opstallen gesloopt en een deel van het struweel en een aantal bomen gekapt. De exacte inrichting is nog niet bekend, er is geen wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk. De uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden gaat mogelijk gepaard met negatieve effecten op beschermde natuurwaarden. Wet- en regelgeving voor bescherming van natuur verplichten vooraf te toetsen of uitvoering van het project negatieve effecten heeft op het natuurbeschermingsrecht.

In het voorliggende onderzoek heeft Ecogroen beoordeeld of het project negatieve effecten heeft op het natuurbeschermingsrecht.

Gebiedsbescherming

- Het projectgebied bevindt zich op ongeveer 3 kilometer van Natura 2000-gebied Rijntakken. Gezien de afstand, tussenliggende bebouwing en infrastructuur zijn negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van omliggende Natura 2000-gebieden -met uitzondering van stikstof- bij voorbaat uitgesloten.
- Stikstofdepositie kan mogelijk negatieve effecten hebben op hiervoor gevoelige habitats en leefgebieden van soorten, bijvoorbeeld in Natura 2000-gebied Rijntakken. Eventuele negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen ten gevolge van stikstof bij uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden zijn alleen aan te tonen of uit te sluiten middels het uitvoeren van een AERIUS-berekening, deze is in voorliggende toetsing nog niet uitgevoerd.
- Het projectgebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde onderdeel van het natuurnetwerk ligt op circa 1500 meter afstand. Voor het voornemen in het projectgebied is bovendien geen bestemmingsplanwijziging aan de orde, waardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN geborgd blijven. Een nadere toetsing aan het NNN is niet aan de orde.

Soortbescherming

- De zuidgrens van het projectgebied is over een zone van vier meter breed begroeid met de invasieve exotische plantensoort Japanse duizendknoop.
- Uit aanvullend onderzoek blijkt dat in het projectgebied geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Vervolgstappen ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aan de orde.
- Het struweel en de bomen aan de randen van het projectgebied zijn potentiële foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen. In de directe omgeving zijn echter voldoende geschikte alternatieve foerageergebieden en vliegroutes aanwezig, zodat geen onmisbare foerageergebieden en vliegroutes verloren gaan door uitvoering van voorgenomen werkzaamheden. Vervolgstappen ten aanzien van foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen zijn niet aan de orde.

- Het struweel en de bomen aan de rand van het projectgebied vormen optimaal geschikt foerageergebied voor de egel. De takkenhoop vormt potentieel een verblijfplaats. Met de voorgenomen werkzaamheden gaat essentieel leefgebied en een potentiële vaste verblijfplaats verloren. Vervolgstappen zijn aan de orde.
- Tijdens het onderzoek is een verblijfplaats van steenmarters aangetroffen in een van de schuren. Vervolgstappen zijn aan de orde.
- In het projectgebied zijn nationaal beschermde zoogdieren met provinciale vrijstelling aangetroffen en te verwachten. In de voorliggende situatie geldt in de provincie Overijssel vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.
- In het projectgebied zijn aan de kapschuur vijf gierzwaluwnestkasten aanwezig. Deze worden niet bewoond en andere nesten van gierzwaluw zijn niet aanwezig. Vervolgstappen voor gierzwaluw zijn niet aan de orde.
- In het projectgebied is één oude braakbal van kerkuil aangetroffen. In de kapschuur en overige schuren zijn geen sporen van bewoning door kerkuil aangetroffen. Omdat in het projectgebied ook geen waarnemingen bekend zijn en geen verse braakballen zijn aangetroffen, is kerkuil niet te verwachten. Vervolgstappen ten aanzien van kerkuil zijn niet aan de orde.
- Overige jaarrond beschermde nesten van vogels zijn in en direct rond het projectgebied niet aangetroffen en ook niet te verwachten.
- Het projectgebied is geschikt biotoop voor algemeen voorkomende tuin- en struweelvogels.
- Aan de zuidkant buiten het projectgebied is permanent oppervlaktewater aanwezig in de vorm van een oude rivierarm, die kan dienen als voortplantingsbiotoop voor algemeen voorkomende amfibieën. In het struweel en in donkere, vochtige hoekjes bij de gebouwen en schuren in het projectgebied is overwintering van deze soorten te verwachten. Omdat in de provincie Overijssel vrijstelling geldt voor deze soorten, zijn vervolgstappen niet aan de orde.
- Binnen het projectgebied zijn geen standplaatsen of vaste verblijfplaatsen van beschermde soorten van andere soortgroepen (flora, vissen, reptielen, insecten en ongewervelden) aangetroffen of te verwachten. Vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming zijn voor deze soorten niet aan de orde.

Houtopstanden

- Het projectgebied valt binnen de door de gemeente Deventer bepaalde grens van de bebouwde kom in het kader van de Wet natuurbescherming. Vervolgstappen ten aanzien van in de wet natuurbescherming beschermde houtopstanden zijn dan ook niet aan de orde.

Advies en vervolgstappen

- Met een enkelvoudige AERIUS-berekening kunnen mogelijke effecten als gevolg van stikstof op Natura 2000-gebied uitgesloten of aangetoond worden.

- Wij adviseren om de groeiplaatsen met Japanse duizendknoop zo spoedig mogelijk geheel te verwijderen en de locatie op deze soort te monitoren.
- Voor het verwijderen van de vaste verblijfplaats van steenmarters en het leefgebied van de egel is het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Onderdeel van een ontheffingsaanvraag zijn onder andere een ecologisch werkprotocol en een projectplan waarin onder andere mitigerende maatregelen zijn opgenomen.
- Werkzaamheden die broedbiotopen van aanwezige vogels beschadigen, dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor half maart en na eind juli of het onderzoeksgebied te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedssfeer van het project. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of nesten of eieren van broedvogels worden beschadigd of vernield, ongeacht de datum.
- Te allen tijde geldt de zorgplicht (Wnb artikel 1.11) waarin is vastgelegd dat nadelige gevolgen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving zoveel mogelijk worden voorkomen.
- Wij adviseren na te gaan welke gemeentelijke kapregels van toepassing zijn voor het kappen van het struweel en de bomen in het projectgebied.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Gemeente Deventer wil het terrein aan de Kolkmansweg 5 te Schalkhaar opnieuw inrichten door het perceel om te vormen naar bouw kavels. Hiervoor worden de huidige opstallen gesloopt en een deel van het struweel en een aantal bomen gekapt. De exacte inrichting is nog niet bekend. Er wordt niet afgeweken van het vigerende bestemmingsplan. Omdat uitvoering van dit project negatieve gevolgen kan hebben voor beschermde natuurwaarden, is dit initiatief door Ecogroen getoetst aan het natuurbeschermingsrecht in voorliggende natuurtoets, bestaande uit een quickscan natuurtoets en soortgericht onderzoek.

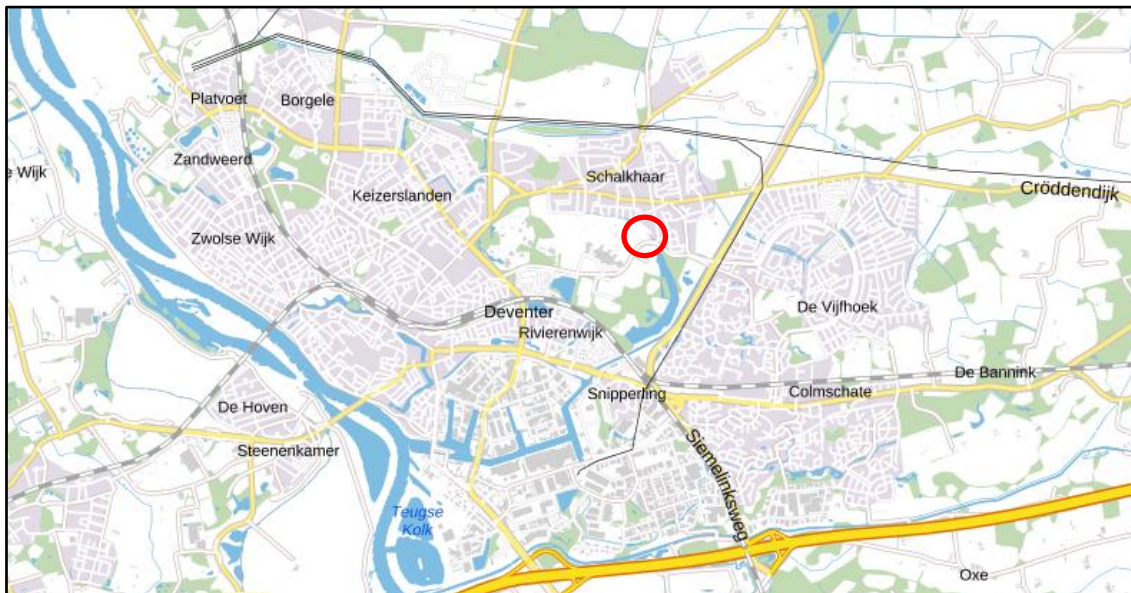
Deze natuurtoets wordt door de initiatiefnemer gebruikt als ecologische onderbouwing bij het bestemmingsplan. Wet- en regelgeving voor bescherming van natuur verplichten vooraf te toetsen of activiteiten conflicteren met beschermde natuurwaarden. Men krijgt met dit rapport inzicht in welke beschermde natuurwaarden in het projectgebied en directe omgeving aanwezig zijn en welke negatieve effecten er mogelijk optreden op deze natuurwaarden.

In paragraaf 1.2 gaan we in op de huidige situatie en de beoogde ontwikkeling. In hoofdstuk 2 is het wettelijk kader en de onderzoeksmethodiek beschreven. Vervolgens wordt een effectanalyse en -beoordeling gegeven ten aanzien van beschermde gebieden (hoofdstuk 3) en soorten (hoofdstuk 4). In hoofdstuk 5 zijn de geraadpleegde bronnen vermeld.

1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen

Huidige situatie

Het projectgebied ligt aan de Kolkmansweg 5 aan de zuidkant van het dorp Schalkhaar en grenst aan weilanden (zie figuur 1.1 en 1.2). Ten zuiden van het projectgebied ligt op ongeveer 150 meter afstand de Douwelerkolk, een restant van een oude IJsselarm. De opstallen in het projectgebied bestaan uit schuren met in spouw uitgevoerde muren en grote roldeuren. Deze schuren hebben pannendaken. In één van de schuren was een kantoor gevestigd. Tevens staat er een kapschuur met metalen wanden en een metalen dak. De rest van het projectgebied bestaat uit verharding. Het projectgebied is omzoomd door struweel en bomen en heeft een oppervlakte van 4.330 m².

Figuur 1.1 In de rode cirkel ligt het projectgebied. Bron achtergrond: PDOK.

Figuur 1.2 De ligging van het projectgebied (rood omkaderd). Bron achtergrond: PDOK.

Voorgenomen ontwikkelingen

De voorgenomen werkzaamheden bestaan uit de sloop van gesloten schuren, een open kapschuur, het verwijderen van de verharding en het kappen van een deel van het struweel en de bomen. Vervolgens wordt het projectgebied omgevormd naar bouwkevels.

2. Kader en methode

2.1 Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. Dit rapport gaat in op de gebieds- en soortbescherming en houtopstanden.

Voor de volledige wetteksten van de Wet natuurbescherming verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/>. In onderstaand kader 2.1 geven we een samenvatting van de relevante wetteksten.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Zorgplicht (artikel 1.11)

De Wet eist van iedereen zorgplicht voor de natuur. Zorgplicht is altijd van kracht, ook ten aanzien van niet beschermde natuur. Artikel 1.11 schrijft voor dat niemand moedwillig natuurgebieden of in het wild levende dieren of planten of hun directe leefomgeving mag verstoren, schaden of doden. Dit kan door het achterwege laten van een handeling of door het treffen van maatregelen ter voorkoming van schade of -als zelfs dat niet kan- de ontstane schade zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Een voorbeeld van voorzorg is het werken in de minst kwetsbare periode van soorten.

Natura 2000 (hoofdstuk 2)

Hoofdstuk 2 regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Habitatrichtlijngebieden (HR) en Vogelrichtlijngebieden (VR). Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor de bescherming van natuurlijke habitats, habitats van soorten en leefgebieden van vogels. Artikelen 2.1 tot en met 2.11 van de Wet regelen de bescherming van (de doelen voor) Natura 2000-gebieden. Artikel 2.7 verplicht om vooraf te beoordelen of plannen, projecten en activiteiten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de voor deze gebieden geformuleerde doelen. Als uit de beoordeling blijkt dat geen effecten optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project of handeling niet nodig. Zijn (significant) negatieve effecten niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling nodig. Artikel 2.8 bevat de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan voor het vaststellen van een plan of het verlenen van een vergunning. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of handeling plaatsvindt, soms is dat het Rijk.

Soorten (hoofdstuk 3)

Hoofdstuk 3 regelt de bescherming van soorten. De bescherming van soorten is verdeeld over de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10. Het betreft de bescherming van:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), in de praktijk vaak onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, gierzwaluw en buizerd.
 - Overige vogels, waarvan nesten alleen tijdens het broedseizoen zijn beschermd (periode van nestbouw, ei-leg, broeden en voeren van de jongen op het nest).
- Soorten (exclusief vogels) van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I), zoals bedoeld in artikel 3.5.
- Andere soorten (artikel 3.10), onderverdeeld in:
 - Soorten waarvoor geen vrijstelling geldt.
 - Soorten waarvoor -op basis van de betreffende provinciale verordening- vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt.

Indien effecten niet zijn uit te sluiten moet -voorafgaand aan het vaststellen van een plan- zijn beoordeeld of er uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing. Als er aantoonbaar uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing dan kan het plan worden vastgesteld. Als bij ruimtelijke ingrepen verbodsbepalingen worden overtreden dan is het noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen bij het bevoegd gezag, tenzij gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of activiteit plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Voor het verkrijgen

van een ontheffing moet zijn beschreven hoe de initiatiefnemer er voor zorgt dat schade aan beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn, dat alternatieven ontbreken en aan welk wettelijk belang wordt voldaan.

Houtopstanden (hoofdstuk 4)

Hoofdstuk 4 regelt de bescherming van houtopstanden. Een bij Wet beschermde houtopstand betreft een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend buiten de bebouwde kom, die een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen. Voor het kappen (van een deel) van een beschermde houtopstand geldt meld- (artikel 4.2) en herplantplicht (artikel 4.3). Er geldt een verbod op de kap als het voornemen daartoe niet (maximaal een jaar en minimaal een maand) vooraf is gemeld bij bevoegd gezag. Binnen drie jaar moet dezelfde grond op bosbouwkundig verantwoorde wijze zijn herbeplant. De gemeenteraad stelt de grens bebouwde kom Wet natuurbescherming vast. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Provinciale staten kunnen in de provinciale verordening regels opnemen over de melding en de herplant, zoals herplant op andere gronden dan waar de (deels) gevelde opstand stond.

2.2 Onderzoeksmethode

Quickscan natuurtoets

De quickscan natuurtoets is gebaseerd op literatuur- en veldonderzoek. Het literatuuronderzoek bestaat uit een raadpleging (2 april 2020) van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFB 2020). Bij raadpleging van de NDFB is gekeken naar verspreidingsgegevens van de afgelopen vijf jaar. Ook is bepaald of het projectgebied in de nabijheid van Natura 2000-gebieden ligt (Gebiedendatabase Natura 2000).

Het veldbezoek is uitgevoerd op 3 april 2020 (bewolkt, droog, weinig wind en 10 °C). Het projectgebied en de directe omgeving zijn onderzocht door een ecooloog van Ecogroen. Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan (mogelijk) aanwezige beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming. De schuren zijn aan de buitenkant onderzocht op potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen. In de schuren is gelet op het mogelijk voorkomen van steenmarter. Bomen en struweel in het projectgebied en de directe omgeving zijn onderzocht op mogelijke verblijfplaatsen van beschermde zoogdieren en broedvogels (met jaarrond beschermde nesten). Vervolgens is op basis van het voornemen bepaald welke (mogelijk) negatieve effecten ten gevolge van de voorgenomen werkzaamheden kunnen optreden op beschermde soorten en gebieden.

Aanvullend onderzoek naar gierzwaluw

Het gierzwaluwonderzoek is vormgegeven conform het Kennisdokument Gierzwaluw (BIJ12 2017b). Het kennisdocument schrijft voor dat aan- of afwezigheid van broedende gierzwaluwen kan worden aangetoond door minimaal drie inventarisatieronden uit te voeren in de periode van 15 mei tot en met 15 juli, waarvan minimaal één inventarisatie tussen 20 juni en 7 juli. De bezoeken zijn gebracht tijdens de avondschemering, wanneer foeragerende gierzwaluwen terugkeren naar het nest. Tijdens de bezoeken zijn nestplaatsen van gierzwaluw geïnventariseerd aan de hand van in- en uitvliegende vogels, gierzwaluwen die vanuit hun nestplaats roepen en overig nestindicerend gedrag. Tijdens het onderzoek is tevens gebruik gemaakt van het afspeken van 'giergeluiden' van gierzwaluwen. Oudervogels en hun jongen die in de

bebouwing aanwezig zijn, reageren hierop en geven daarmee hun broedplaatsen prijs. Dit deel van het onderzoek heeft plaatsgevonden in de zomer van 2020 en is uitgevoerd door een ecooloog van Ecogroen. Op 9 juni en 10 juli was dat voorafgaand aan het vleermuisonderzoek. In tabel 2.1 is een overzicht van de inventarisatiemomenten weergegeven.

Tabel 2.1 *Overzicht inventarisatiemomenten gierzwaluw.*

Datum	Tijdstip	Weersomstandigheden
09-06-2020	20:30 – 22:00 uur	Droog, windstil, bewolkt, 16 °C
24-06-2020	20:00 – 22:45 uur	Droog, windstil, helder, 24 °C
10-07-2020	21:00 – 22:00 uur	Droog, weinig wind, licht bewolkt, 13 °C

Aanvullend onderzoek naar vleermuizen

Het vleermuisonderzoek is vormgegeven conform het landelijke vleermuisprotocol (NGB 2017). Omdat de aanwezigheid van laatvlieger niet uit te sluiten was, bestaat het onderzoek in dit geval uit vijf inventarisatiemomenten in de periode van 20 mei tot en met 1 oktober. Specifiek gaat het om drie nachtelijke bezoeken in de periode mei-half juli (2020) gericht op kraamkolonies en zomerverblijfplaatsen en twee nachtelijke bezoeken in de periode half augustus tot eind september (2020) gericht op baltslocaties en paarverblijfplaatsen van groepjes vleermuizen. Bij de onderzoeken is gebruikgemaakt van batdetectors met de mogelijkheid om opnamen te maken, zoals de Pettersson D240x, de M500 en de Echometer Touch 2. Deze onderzoeken hebben plaatsgevonden onder gunstige weersomstandigheden (droog, geen harde wind, minimaal 11 °C). De bezoeken zijn gebracht in de schemering, wanneer vleermuizen in en uit de verblijfplaats vliegen. De bezoeken van 9 juni en 7 juli sloten aan op het avondbezoek voor gierzwaluwen. Vanwege de geringe omvang van het projectgebied zijn de onderzoeken uitgevoerd door één ecooloog van Ecogroen. In tabel 2.2 is een overzicht opgenomen van de inventarisatiemomenten.

Tabel 2.2 *Overzicht inventarisatiemomenten vleermuizen.*

Datum	Tijdstip	Weersomstandigheden
09-06-2020	22:00 – 00:00 uur	Droog, windstil, bewolkt, 16 °C
07-07-2020	03:15 – 05:15 uur	Droog, windstil, helder, 11 °C
10-07-2020	22:00 – 00:00 uur	Droog, weinig wind, licht bewolkt, 13 °C
22-08-2020	20:45 – 23:00 uur	Droog, weinig wind, bewolkt, 17 °C
13-09-2020	05:00 – 07:00 uur	Droog, weinig wind, helder, 12 °C

Aanvullend onderzoek naar steenmarter en egel

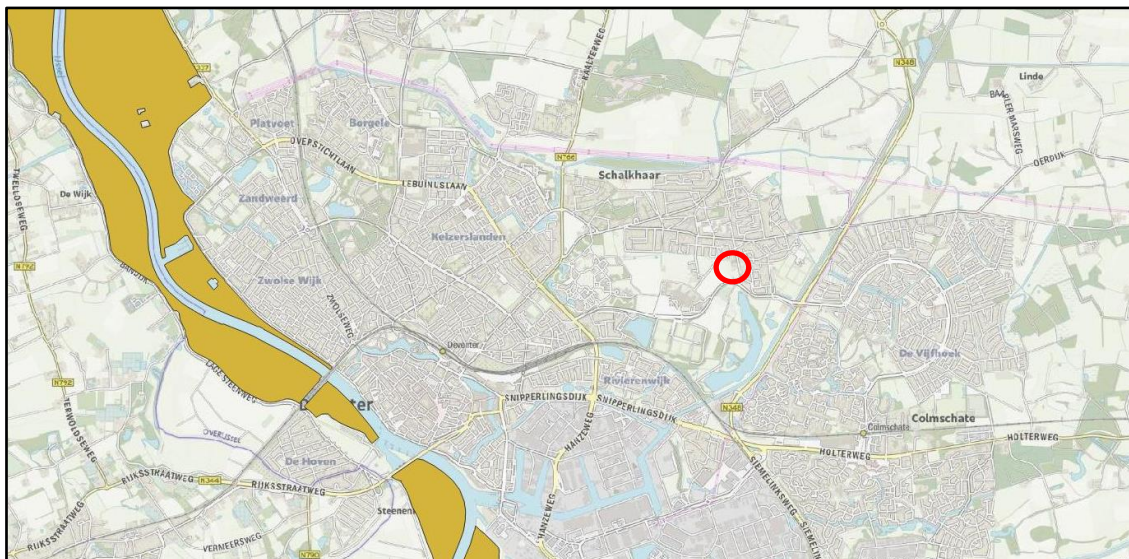
Het onderzoek naar steenmarter en egel heeft plaatsgevonden tijdens het gierzwaluw- en vleermuisonderzoek en bestaat uit zichtwaarnemingen van deze dieren in het projectgebied.

3. Gebiedsbescherming

3.1 Natura 2000

Het projectgebied bevindt zich op ongeveer 3 kilometer van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken (Vogelrichtlijngebied) (zie figuur 3.1). Gezien de afstand en de tussenliggende bebouwing en infrastructuur zijn negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Rijntakken en andere Natura 2000-gebieden bij voorbaat uitgesloten, met uitzondering van stikstof.

Stikstofdepositie kan op een dergelijke afstand mogelijk negatieve effecten hebben op stikstofgevoelige habitats en leefgebieden van soorten die hiervoor gevoelig zijn. Eventuele negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen ten gevolge van stikstof bij uitvoering van de voorgenomen ontwikkelingen zijn alleen uit te sluiten middels het uitvoeren van een AERIUS-berekening.

Figuur 3.1 Ligging van het projectgebied (in de rode cirkel) ten opzichte van het Natura 2000-gebieden Rijntakken (gele vlak). Bron achtergrond: AERIUS.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het projectgebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde NNN gebied is het Wechelerveld en ligt op circa 1500 meter afstand van het projectgebied. Omdat er bovendien geen bestemmingswijziging aan de orde is, is nadere toetsing aan het NNN niet aan de orde. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet noodzakelijk.

4. Soortbescherming

4.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen in de Wnb beschermde plantensoorten aangetroffen. Ook zijn er geen planten aanwezig van de operationele lijst beschermde soorten van de gemeente Deventer (Lam 2017, 2019). Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens (o.a. NDFD 2020) worden deze soorten ook niet verwacht. Vervolgstappen ten aanzien van flora zijn niet aan de orde.

Invasieve plantensoorten

In het projectgebied is over een zone van 4 meter breed langs de zuidrand van het projectgebied de invasieve exotische plantensoort Japanse duizendknoop aangetroffen. Japanse duizendknoop is een sterk en diep wortelende plant die zeer moeilijk te verwijderen is. Wij adviseren om deze groeiplaatsen zo spoedig mogelijk geheel te verwijderen en de locatie te monitoren. Anders bestaat de kans dat de soort zich over het projectgebied verspreidt, zeker als door grond- en graafwerkzaamheden grond wordt verplaatst of terrein lang braak ligt. Zie voor de locatie van de invasieve plantensoort figuur 4.1.

Figuur 4.1 Locaties met de invasieve plantensoorten Japanse duizendknoop in groene vlakken weergegeven. Bron achtergrond PDOK.

4.2 Zoogdieren

Zoogdieren van de Habitatrichtlijn en Verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5)

Vleermuizen

Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 4.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven en op welke wijze ze beschermd zijn.

Kader 4.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

In het projectgebied zijn schuren aanwezig. Langs de rand van het projectgebied zijn bomen aanwezig. Tijdens het veldbezoek van de quickscan natuurtoets is vastgesteld dat in de schuren potentiële verblijfplaatsen (kraam-, zomer-, paar- en winterverblijven) van vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger) aanwezig zijn in de spouwmuren, achter boeiboorden en onder de dakpannen aan de gevelzijde in de schuren. Geschikte invliegopeningen naar de spouw bestaan uit open stootvoegen. Daarom is in de zomerperiode van 2020 (zie tabel 2.2) aanvullend onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen in de bebouwing.

Tijdens het veldbezoek in het kader van de quickscan natuurtoets zijn de bomen in het projectgebied onderzocht op holen, gaten en loszittende bast die kunnen dienen als verblijfplaatsen (zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen) voor vleermuizen. In het projectgebied bevinden zich geen bomen met potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen. Door uitvoering van voorgenomen kap van de bomen gaan geen verblijfplaatsen (kraam-, zomer-, paar- en winterverblijfplaatsen) van vleermuizen verloren.

Tijdens het in 2020 uitgevoerde aanvullend onderzoek zijn geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Uitvoering van het project heeft derhalve geen negatief effect op dergelijke verblijfplaatsen. Vervolgstappen ten behoeve van verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Foerageergebieden en vliegroutes

Uit de quickscan natuurtoets blijkt dat het projectgebied geschikt foerageergebied voor vleermuizen bevat langs de bos- en struweelranden van het projectgebied. Door uitvoering van voorgenomen werkzaamheden gaan mogelijk foerageergebieden verloren. In de directe omgeving buiten het projectgebied zijn ook geschikte foerageergebieden aanwezig in de vorm van bos- en struweelranden, rondom solitaire bomen en boven oppervlaktewater. Door uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden gaat geen onmisbaar foerageergebied verloren, waardoor vervolgstappen niet aan de orde zijn.

Uit de quickscan natuurtoets blijkt tevens dat er mogelijke vliegroutes aanwezig zijn in de vorm van lijnvormige elementen, zoals bomenrijen en bos- en struweelranden. In het projectgebied gaat de omzomende rand met struweel en bomen verloren, waardoor mogelijk vliegroutes worden aangetast. In de directe omgeving zijn voldoende alternatieve vliegroutes als uitwijkmogelijkheid aanwezig. Vervolgstappen voor onmisbare foerageergebieden en vliegroutes zijn daardoor niet aan de orde.

Overige zoogdieren van de Habitatrictlijn en Verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5)

Overige beschermde soorten van de Habitatrictlijn en de Verdragen van Bern en Bonn zijn op basis van het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2020) niet te verwachten. Vervolgstappen ten aanzien van overige zoogdieren die zijn beschermd volgens de Habitatrictlijn en de verdragen van Bern en Bonn zijn niet aan de orde.

Andere zoogdiersoorten (Wnb art 3.10, niet vrijgesteld in de provincie Overijssel)

Egel

Voor de beschermde egel geldt in de provincie Overijssel geen vrijstelling meer (Provincie Overijssel 2019). In het projectgebied en de directe omgeving zijn geen waarnemingen bekend uit de NDFP (NDFP 2020). Tijdens het veldbezoek zijn geen egels aangetroffen.

Het functioneel leefgebied van egel bestaat uit vaste voortplantings- en rustplaatsen (functies van het leefgebied) en foerageergebied. Vaste verblijfplaatsen in de vorm van voortplantings- en rustplaatsen worden gevonden onder struiken en bosschages, in composthopen, takkenhopen en houtwallen. Foerageergebied bestaat uit braakliggende terreinen, dichte begroeiingen, extensief beweede percelen, natuurgrasland, parken en tuinen.

Het struweel en de bomen aan de rand van het projectgebied vormen optimaal geschikt foerageergebied voor de egel. De takkenhoop (zie figuur 4.2) vormt potentieel een verblijfplaats, deze blijft behouden. Met de uitvoering van voorgenomen werkzaamheden verdwijnt een deel van de zone met struweel en bomen, waardoor een deel van het optimaal foerageergebied voor de egel verdwijnen. In de directe omgeving zijn niet voldoende alternatieve geschikte foerageergebieden en verblijfplaatsen aanwezig. Dit maakt het in het projectgebied aanwezige leefgebied essentieel. Met de voorgenomen werkzaamheden gaat essentieel leefgebied verloren. Ook kunnen onbedoeld dieren worden gedood. Dit is in overtreding van artikel 3.10, lid 1 van de Wet natuurbescherming. Voor egel geldt in de provincie Overijssel geen vrijstelling (Provincie Overijssel 2019). Het indienen van een ontheffingsaanvraag in het kader van de Wet natuurbescherming en het nemen van mitigerende maatregelen is daarom noodzakelijk. Het aanleggen van struweel, ruigte en egelverblijven in de nieuwe situatie en het werken buiten de kwetsbare periode van egel zijn enkele maatregelen die moeten worden vastgelegd in een projectplan en een ecologisch werkprotocol.

Figuur 4.2 De takkenhoop in het projectgebied. Foto: Arno Kuipers, Ecogroen.

Steenmarter

Het projectgebied bevat potentieel leefgebied van steenmarter in de vorm van ruigte en struweel. Daarnaast bevat te bebouwing openingen waardoor steenmarters naar binnen kunnen. Tijdens de aanvullende nachtelijke veldbezoeken is daarom ook gelet op de aanwezigheid van deze soort in het projectgebied.

De steenmarter is tijdens drie veldbezoeken waargenomen, namelijk op 9 juni, 7 juli en 10 juli 2020 (zie figuur 4.3). Er bevindt zich een verblijfplaats van steenmarters in het dak onder de eerste nokpan van een van de schuren (zie figuur 4.4).

In het projectgebied is essentieel leefgebied aanwezig in de vorm van voortplantingsplaatsen en foerageergebied. In de omgeving van het projectgebied is optimaal geschikt leefgebied aanwezig in lijnvormige structuurrijke bermen en struweel.

Figuur 4.3 De locaties van waarnemingen van steenmarters (gele stippen). Het verblijf van een steenmarter bevindt zich bij de gele stip in het gebouw (grijze vlak). Bron: PDOK.

Figuur 4.4 De zwarte pijl geeft aan waar de verblijfplaats van steenmarters zich bevindt: In het gat bij de eerste nokpan en onderliggende dakpannen. Inzet: uitsnede van video still opname smartphone van steenmarter bij verblijfplaats op 7 juli 2020. Bron foto's: Bastiaan Tolkamp, Ecogroen.

Bij de voorgenomen ontwikkeling gaan vaste voortplantings- en/of rustplaatsen en foerageergebied van steenmarter verloren. Ook kunnen onbedoeld dieren worden gedood. Dit is in overtreding van artikel 3.10, lid 1 van de Wet natuurbescherming. Voor steenmarter geldt in de provincie Overijssel geen vrijstelling (Provincie Overijssel 2019). Dat houdt in dat het verboden is vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren opzettelijk te beschadigen of vernielen. Alleen met een door de provincie goedgekeurd steenmarterbeheerplan mogen dergelijke maatregelen zonder ontheffing worden uitgevoerd. Gemeente Deventer heeft geen steenmarterbeheerplan. Het indienen van een ontheffingsaanvraag in het kader van de Wet natuurbescherming en het nemen van mitigerende maatregelen is daarom noodzakelijk. Het aanleggen van struweel, ruigte en marterverblijven in de nieuwe situatie en het werken buiten de kwetsbare periode van steenmarter zijn enkele maatregelen die moeten worden vastgelegd in een projectplan en een ecologisch werkprotocol.

Overige andere zoogdiersoorten (Wnb art 3.10, niet vrijgesteld in de provincie Overijssel)

Overige beschermde zoogdieren (zoals kleine marterachtigen) zijn op basis van het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2020) niet te verwachten. Vervolgstappen ten aanzien van deze en andere beschermde soorten zonder provinciale vrijstelling zijn niet aan de orde.

Andere zoogdiersoorten (Wnb art 3.10), vrijgesteld in de provincie Overijssel

In het projectgebied zijn vaste verblijfplaatsen van algemene zoogdiersoorten aangetroffen en/of te verwachten. Dit zijn onder andere veldmuis en huisspitsmuis.

Bij de voorgenomen activiteiten kunnen enkele exemplaren van deze zoogdieren verstoord worden. Verstoring van zoogdieren in deze categorie is geen overtreding. In voorliggende situatie geldt in de provincie Overijssel vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is. Echter geldt te allen tijde de zorgplicht (Wnb artikel 1.11).

4.3 Broedvogels

Van veel broedvogels zijn nesten alleen tijdens het broedseizoen beschermd. Nestlocaties kunnen dan buiten het broedseizoen zonder overtreding van de Wet natuurbescherming verwijderd worden. Voor een aantal broedvogelsoorten geldt echter dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 4.2).

Kader 4.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de ooievaar, boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, wespandief, zwarte wouw, slechtvalk, sperwer, steenuil, kerkuil, oehoe, gierzwaluw, grote gele kwikstaart en huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Gierzwaluw

De gierzwaluw maakt gebruik van wegkruipmogelijkheden onder dakpannen of andere spleten of kieren in dakconstructies. Ook maken gierzwaluwen gebruik van speciale gierzwaluwnestkasten. Aan de kapschuur in het projectgebied hangen vijf gierzwaluwnestkasten. Deze zijn niet opgehangen in het kader van compensatie voor deze soort. In bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2020) zijn geen waarnemingen bekend van gierzwaluw in en direct rondom het projectgebied. Door uitvoering van voorgenomen werkzaamheden verdwijnen de vijf gierzwaluwkasten. Uit het aanvullend onderzoek is gebleken dat de kasten niet bewoond zijn door gierzwaluw en ook geen andere nestplaatsen aanwezig zijn in het projectgebied. Het voorgenomen initiatief heeft derhalve geen negatief effect op jaarrond beschermde nesten van gierzwaluwen, waardoor vervolgstappen niet aan de orde zijn.

Huismus

Huismussen maken gebruik van nest- en rustplaatsen onder dakpannen. In het projectgebied zijn gebouwen en schuren aanwezig met pannendaken met potentiële nest- en rustplaatsen voor huismus. Tijdens het veldbezoek van de quickscan natuurtoets, in de optimale tijd voor huismus, en tijdens de aanvullende onderzoeken zijn geen huismussen aangetroffen. Er zijn geen bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2020) bekend van huismus in en in de directe omgeving van het projectgebied. Op basis van het onderzoek en de bekende verspreidingsgegevens wordt de aanwezigheid van nest- en rustplaatsen van huismus uitgesloten. Negatieve effecten op nest- en rustplaatsen van huismus ten gevolge van de uitvoering van voorgenomen werkzaamheden zijn niet te verwachten. Vervolgstappen ten aanzien van nest- en rustplaatsen van huismus zijn niet aan de orde.

Kerkuil

In het projectgebied zou de kapschuur een geschikte roestplek van kerkuil kunnen vormen. In de zuidoosthoek van het projectgebied is tijdens het veldbezoek van de quickscan natuurtoets één braakbal van minstens een half jaar oud van de kerkuil aangetroffen. Deze is buiten op de grond gevonden, in de struweelrand op afstand van de schuren. Onder de kapschuur en in andere schuren zijn geen braakballen of andere sporen zoals uitwerpselen gevonden. Tijdens de aanvullende onderzoeken zijn geen waarnemingen van kerkuil gedaan of verse braakballen gevonden. Er zijn geen bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2020; Uilenwerkgroep De IJsselstreek) bekend van kerkuil in en direct rondom het projectgebied. Gezien het ontbreken van waarnemingen en recente sporen wordt aangenomen dat de kapschuur en overige bebouwing niet in gebruik is als roestplaats. Aanwezigheid van kerkuil is niet te verwachten in het projectgebied. Vervolgstappen ten aanzien van kerkuil zijn niet aan de orde.

Overige broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Overige broedvogels waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is, worden op basis van het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2020) in het projectgebied niet verwacht. Wezenlijke negatieve effecten op jaarrond beschermde nesten zijn daarom niet aan de orde. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten in het onderzoeksgebied zijn dan ook niet aan de orde.

Overige broedvogels

Het projectgebied is geschikt als broedbiotoop voor struweel- en tuinvogels zoals merel, roodborst, zwartkop, houtduif, Turkse tortel, wilde eend en koolmees.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Bij uitvoering van de werkzaamheden in de periodes tussen half maart en half oktober adviseren we na te gaan of nog bewoonde nesten van de vroeg of laat in het seizoen broedende houtduif, Turkse tortel en wilde eend aanwezig zijn binnen het projectgebied.

Bij het onverwacht aantreffen van nesten van broedvogels dienen de betreffende werkzaamheden direct te worden gestaakt en direct contact te worden gezocht met de ecologisch toezichthouder (of uitvoerder). Vervolgens wordt in overleg bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Wet natuurbescherming kunnen worden uitgevoerd.

4.4 Amfibieën

Amfibieën van de Habitatrichtlijn en Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde amfibieën (zonder provinciale vrijstelling)

In (de omgeving van) het projectgebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde amfibieën in deze categorie. Op basis van het veldbezoek, bekende verspreidingsgegevens, expert judgement en de aard van de voorgenomen ontwikkelingen zijn negatieve effecten op voortplantings- en overwinteringsplaatsen van beschermde amfibieën (zonder provinciale vrijstelling) niet te verwachten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde amfibieën met provinciale vrijstelling

Ten zuiden van het projectgebied is permanent oppervlaktewater aanwezig (Douwelerkolk) in de vorm van oude rivierarm, die kan dienen als voortplantingsbiotoop voor algemeen voorkomende amfibieën (zoals kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker). In het struweel in het projectgebied en vochtige hoekjes in en bij de gebouwen en schuren is overwintering van deze soorten te verwachten.

Bij de voorgenomen werkzaamheden wordt in het projectgebied het struweel verwijderd en de gebouwen en schuren worden gesloopt. Door uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden wordt eventueel het winterbiotoop beschadigd en kunnen enkele exemplaren van algemene amfibieën geschaad worden bij werkzaamheden gedurende de late herfst en winter. In voorliggende situatie geldt in de provincie Overijssel een vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming voor algemene amfibieën, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is. Bij uitvoering van de werkzaamheden is echter wel de zorgplicht van belang (Wnb artikel 1.11).

4.5 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2020) wordt in het projectgebied en in de directe omgeving daarvan geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van overige beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor overige soortgroepen (reptielen, vissen en ongewervelden).

5. Houtopstanden

De Wet natuurbescherming regelt ook de bescherming van houtopstanden. Er is sprake van een houtopstand als de te kappen oppervlakte groter is dan 1.000 m² (bos, houtwal, singel) of het betreft bomen in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen. Indien bij een project bomen moeten wijken dan kun je in Nederland te maken krijgen met regelgeving van drie overheidsniveaus:

1. Rijk (Wnb)
2. Provincie (Wnb)
3. Gemeente (gemeentelijke kapregels).

Allereerst moet worden bepaald of een houtopstand binnen of buiten de bebouwde kom ligt. Dit is afhankelijk of de betreffende gemeente de grens van de bebouwde kom voor de Wet natuurbescherming vastgelegd heeft (of voorheen de grens bebouwde kom in het kader van de Boswet).

De gemeente Deventer heeft in 2014 (Gemeente Deventer 2014) de grens van de bebouwde kom in het kader van de Boswet vastgelegd. Het projectgebied ligt binnen de bepaalde grens voor de bebouwde kom in het kader van de Wet natuurbescherming. Hiermee vervallen de regels van de Wnb-houtopstanden en gelden de gemeentelijk kapregels.

Wij adviseren voor het kappen van het struweel en de bomen langs de rand van het projectgebied de gemeentelijke kapregels na te gaan. Het nagaan van gemeentelijk kapregels valt buiten de scope van onderliggende quickscan. In een notitie gemeentelijk kapregels voor herontwikkeling van Kolkmansweg 5 kan worden uitgezocht welke kapregels in de gemeente Deventer van toepassing zijn voor onderliggend project.

6. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12 2017a. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 2017b. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 2017c. Kennisdocument Huisemus *Passer domesticus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 2017d. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. Versie 1.0, juli 2017.

Gemeente Deventer 2014. Nota voor burgemeester en wethouders. Onderwerp: bebouwde-komgrenzen. Notanummer 2014-000659.

Lam, E. (2017). Aspecten met betrekking tot het laten doen van een Natuurtoets. Beleidsadvies Ecologie 2011: 14. Gemeente Deventer.

Lam, E. (2019). Operationele lijst beschermde planten. Besluit B&W 19 maart 2019 Gemeente Deventer.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2017). Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, Vleermuisprotocol 2017, maart 2017.

Internet

AERIUS (2020). Handleiding AERIUS: <https://www.aerius.nl/nl/manuals/calculator>.

Gebiedendatabase Natura 2000 (<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>).

NDFF uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>) geraadpleegd op 2 april 2020).

Provincie Overijssel 2019. (Lijst van nationaal beschermde soorten, http://www.overijssel.nl/publish/pages/163396/lijst_nationaal_beschermde_soorten.pdf).

SOVON.nl (website met soortinformatie over vogels).

Zoogdierenvereniging.nl. (Website met soortinformatie over de Nederlandse zoogdieren).

Activiteitenplan Wnb

Activiteitenplan Kolkmansweg 5, Schalkhaar

Ontheffingsaanvraag ruimtelijke ingrepen Wet natuurbescherming

Opdrachtgever

Gemeente Deventer

Status

Definitief

Barchman Wuytierslaan 10
3818 LH Amersfoort

T (038) 423 64 64

E info@ecogroen.nl

I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Activiteitenplan Kolkmansweg 5, Schalkhaar

Subtitel

Ontheffingsaanvraag ruimtelijke ingrepen Wet natuurbescherming

Projectcode	Datum	Status
22-434	20 december 2022	Definitief

Auteur(s)

M.A. (Martin) Heinen & F.A. (Floris) Jansen

Modellering & GIS

F.A. (Floris) Jansen

Tweede lezer

M.G. (Mark) Hoksberg

Opdrachtgever

Gemeente Deventer

©Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Heinen, M.A. & F.A. Jansen (2022). Activiteitenplan Kolkmansweg 5, Schalkhaar. Ontheffingsaanvraag ruimtelijke ingrepen Wet natuurbescherming. Rapport 22-434. Ecogroen bv.

Inhoud

	Algemene informatie	5
1.	Inleiding	6
1.1	Beschrijving plangebied	6
1.2	Werkzaamheden	7
1.3	Planning werkzaamheden	7
1.4	Ontheffingsperiode	7
2.	Verbodsartikelen	9
2.1	Verbodsartikelen van nationaal beschermde soorten in bijlage A van de Wet Natuurbescherming (egel, steenmarter en wezel)	9
2.1.1	Verbod op het opzettelijk doden of vangen van dieren	9
2.1.2	Verbod op het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	9
2.1.3	Verbod op het opzettelijk plukken, verzamelen, afplukken, ontwortelen en vernielen van planten	9
3.	Inventarisatie	10
3.1	Methode inventarisatie	10
3.1.1	Quickscan natuurtoets	10
3.1.2	Aanvullend onderzoek naar gierzwaluw	10
3.1.3	Aanvullend onderzoek naar vleermuizen	11
3.1.4	Aanvullend onderzoek naar steenmarter, kleine marterachtigen en egel	11
3.1.5	Aanvullend onderzoek naar kerkuil	12
3.2	Resultaten onderzoek	12
3.2.1	Broedvogels met jaarrond beschermde nesten	12
3.2.2	Vleermuizen	12
3.2.3	Steenmarter	12
3.2.4	Egel	12
3.2.5	Kleine marterachtigen	13
3.3	Actualiteit inventarisatiegegevens	13
3.4	Locatie inventarisatie	13
4.	Functie plangebied	14
4.1	Steenmarter	14
4.1.1	Verblijfplaatsen	14
4.1.2	Foeragegebied en migratieroutes	15
4.1.3	Omgevingscheck	15
4.2	Wezel	16
4.2.1	Leefgebied met mogelijk verblijfplaatsen	16
4.2.2	Foeragegebied en migratieroutes	17
4.2.3	Omgevingscheck	17
4.3	Egel	18
4.3.1	Verblijfplaatsen	18
4.3.2	Foeragegebied en migratieroutes	18
4.3.3	Omgevingscheck	19

5.	Effecten	21
5.1	Steenmarter	21
5.1.1	Effect werkzaamheden	21
5.1.2	Gunstige staat van instandhouding	21
5.2	Wezel	22
5.2.1	Effect werkzaamheden	22
5.2.2	Gunstige staat van instandhouding	22
5.3	Egel	23
5.3.1	Effect werkzaamheden	23
5.3.2	Gunstige staat van instandhouding	23
6.	Maatregelen	25
6.1	Maatregelen algemeen	25
6.1.1	Algemeen	25
6.2	Maatregelen steenmarter	25
6.2.1	Sloop schuren	25
6.2.2	Vervangende voorzieningen	26
6.3	Maatregelen wezel	26
6.3.1	Kappen struweel en bomen	26
6.3.2	Vervangende voorzieningen	26
6.4	Maatregelen egel	26
6.4.1	Kappen struweel en bomen	26
6.4.2	Vervangende voorzieningen	27
6.5	Locatie maatregelen	27
6.6	Effect maatregelen	27
7.	Alternatieven en belang	29
7.1	Alternatieve locatie	29
7.2	Alternatieve inrichting	29
7.3	Alternatieve werkwijze	30
7.4	Alternatieve planning	30
7.5	Belang	30
	Geraadpleegde bronnen	31

Bijlagen

Bijlage 1 - Marterverblijf

Bijlage 2 - Wezelverblijf ('nestkast')

Bijlage 3 - Egelverblijf

Bijlage 4 - Zoekgebied plaatsing marter-, wezel- en egelverblijven

Algemene informatie

Projectnaam: Herontwikkeling Kolkmansweg 5, Schalkhaar

Aanvrager: Gemeente Deventer

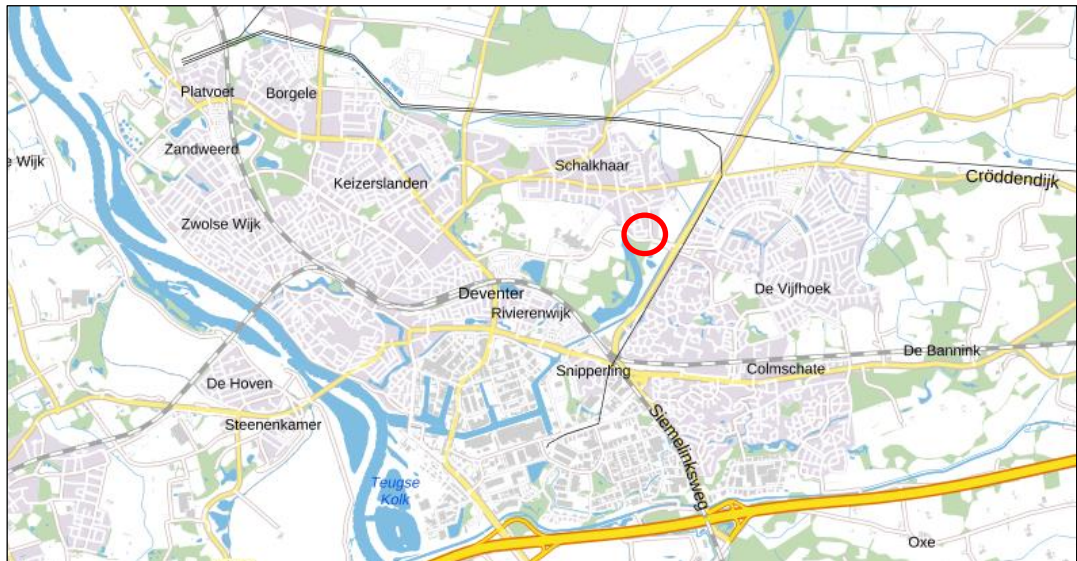
Gemeente Deventer wil de voormalige bedrijfsbebouwing van Het Groenbedrijf aan de Kolkmansweg 5 te Schalkhaar opnieuw inrichten door het perceel om te vormen naar bouwkavels ten behoeve van woningen. Het huidige bestemmingsplan wordt gewijzigd om woningbouw mogelijk te maken. Bij de voorgenomen ontwikkeling worden de huidige opstallen gesloopt, een deel van het struweel verwijderd en een aantal bomen gekapt. De exacte inrichting na bouwrijp maken is nog niet bekend. Op basis van het uitgevoerde onderzoek blijkt dat er essentieel leefgebied van egel, een verblijfplaats van steenmarter en leefgebied met mogelijk verblijfplaatsen van wezel aanwezig zijn in het plangebied.

Het uitvoeren van de geplande werkzaamheden heeft negatieve effecten op steenmarter, wezel en egel. Voor deze drie soorten wordt een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aangevraagd. Op basis van het uitgevoerde onderzoek verwachten we geen overige soorten waarvoor ontheffing nodig is (Heinen & Noorlander 2020; Ecogroen 2022). De ontheffing wordt gebruikt ter onderbouwing van de bestemmingsplanwijziging en uitvoering van de werkzaamheden.

1. Inleiding

1.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied ligt aan de Kolkmansweg 5 aan de zuidkant van het dorp Schalkhaar en grenst aan weilanden en een woonwijk (zie figuur 1.1 en 1.2). Het betreft de voormalig bedrijfsbebouwing van Het Groenbedrijf. Ten zuiden van het plangebied ligt op ongeveer 150 meter afstand de Douwelerkolk, een oude doorbraakkolk. De opstallen in het plangebied bestaan uit schuren met in spouw uitgevoerde muren en grote roldeuren. Deze schuren hebben pannendaken. Tevens staat er een kapschuur met metalen wanden en een metalen dak. De rest van het plangebied bestaat uit verharding. Het plangebied heeft een oppervlakte van 4.330 m². Het is omzoomd door groenstroken, bestaande uit struweel en bomen.

Figuur 1.1 In de rode cirkel ligt het plangebied. Bron achtergrond: PDOK.

Figuur 1.2 De ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron achtergrond: PDOK.

1.2 Werkzaamheden

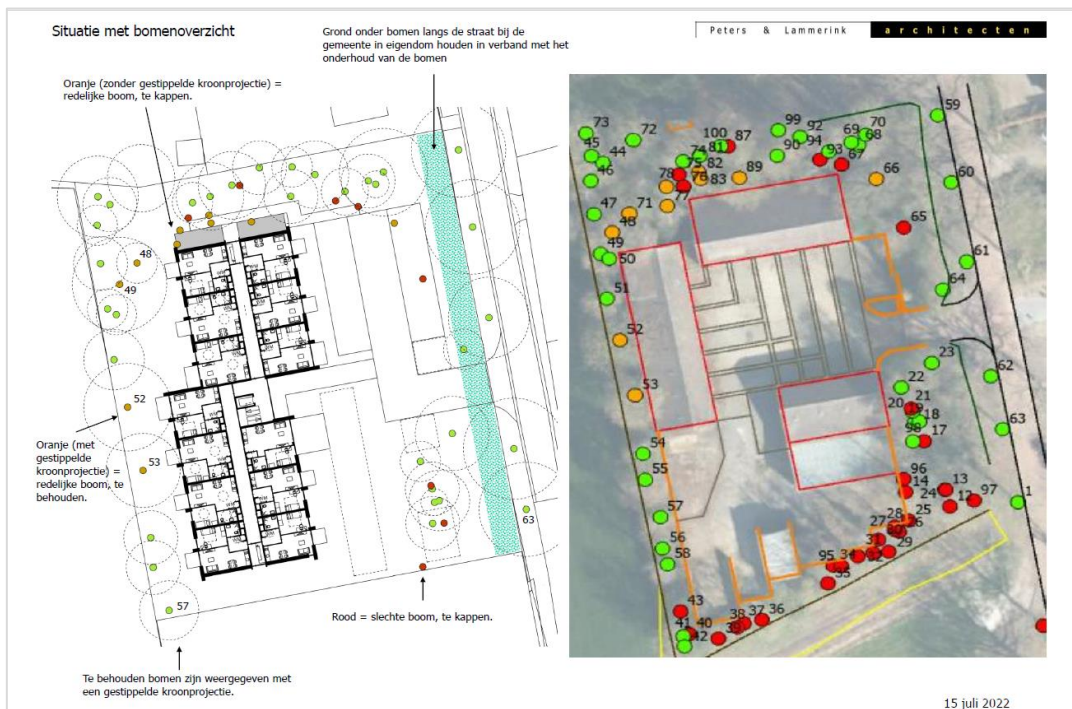
Bij de voorgenomen wordt Japanse duizendknoop verwijderd uit de groenstrook aan de zuidzijde van het terrein. Om dit effectief te doen wordt de groenstrook met bomen en struweel gekapt. Vervolgens wordt alle bebouwing gesloopt en de verharding verwijderd. De brede noordelijk gelegen groenstrook binnen het plangebied en de bomenrij met struweel in de gemeentelijke berm van de Kolkmansweg blijven behouden. Hier worden alleen enkele in slechte staat zijnde bomen gekapt (zie figuur 1.3). Daarnaast wordt een aaneengesloten lijnvormig groenelement (minimaal 0,07 ha.) aangeplant met soorten als hazelaar, sleedoorn en meidoorn als alternatief leefgebied en migratieroute voor wezel. Na sloop en sanering wordt het plangebied bouwrijp gemaakt en omgevormd naar bouwkavels ten behoeve van woningbouw (zie voor een impressie figuur 1.4). De verdere planvorming is echter nog niet bekend. Het huidige bestemmingsplan wordt gewijzigd om de woningbouw mogelijk te maken.

1.3 Planning werkzaamheden

De sanering en sloop van gebouwen en overige opstallen wordt gestart in vanaf augustus/september 2023. Het kappen van een deel van de groenstroken met struweel en bomen staat gepland voor september/oktober 2023. Het saneren van het terrein (bodemsanering) en verwijderen van de groenstrook met Japanse duizendknoop is gepland vanaf oktober 2023. In de winter van 2023-2024 wordt het terrein verder bouwrijp gemaakt. In 2024 wordt het terrein bebouwd en met groen heringericht.

1.4 Ontheffingsperiode

Een ontheffing wordt aangevraagd voor een periode van 1 augustus 2023 tot en met 31 juli 2026. Hierbij wordt rekening gehouden met voorbereidende werkzaamheden en een eventuele uitloop van werkzaamheden als gevolg van onvoorziene omstandigheden.

Figuur 1.3 Overzicht van te behouden en te kappen bomen. Bron: Peters & Lammerink (2022).

Figuur 1.4 Impressie van de nieuwbouwplannen. Bron: Peters & Lammerink (2022).

2. Verbodsartikelen

2.1 **Verbodsartikelen van nationaal beschermde soorten in bijlage A van de Wet Natuurbescherming (egel, steenmarter en wezel)**

2.1.1 ***Verbod op het opzettelijk doden of vangen van dieren***

Niet van toepassing.

2.1.2 ***Verbod op het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen***

Wel van toepassing. Als gevolg van de sloop van de schuren gaat één vaste rust- en verblijfplaats voor steenmarter verloren. Tevens verdwijnt als gevolg van het kappen van een deel van de groenstroken met bomen en struweel een deel van het essentieel leefgebied van egel en potentieel leefgebied met vaste verblijfplaatsen van wezel. Door de aanwezigheid van alternatieve leefgebieden in het plangebied en de omgeving en het creëren van alternatieve verblijfplaatsen en alternatief leefgebied voor steenmarter, wezel en egel blijven na de sloop- en kapwerkzaamheden voldoende foerageergebied, rust- en verblijfplaatsen aanwezig.

2.1.3 ***Verbod op het opzettelijk plukken, verzamelen, afplukken, ontwortelen en vernielen van planten***

Niet van toepassing.

3. Inventarisatie

3.1 Methode inventarisatie

3.1.1 *Quickscan natuurtoets*

De quickscan natuurtoets is gebaseerd op literatuur- en veldonderzoek. Het literatuuronderzoek bestaat uit een raadpleging (2 april 2020) van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF 2020). Bij raadpleging van de NDFF is gekeken naar verspreidingsgegevens van de afgelopen vijf jaar. Ook is bepaald of het plangebied in de nabijheid van Natura 2000-gebieden ligt.

Het veldbezoek voor de quickscan natuurtoets is uitgevoerd op 3 april 2020 (bewolkt, droog, weinig wind en 10 °C). Het plangebied en de directe omgeving zijn onderzocht door een ecooloog van Eco-groen. Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan (mogelijk) aanwezige beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming. De schuren zijn aan de buitenkant onderzocht op potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen. In de schuren is gelet op het mogelijk voorkomen van steenmarter. Bomen en struweel in het plangebied en de directe omgeving zijn onderzocht op mogelijke verblijfplaatsen van beschermde zoogdieren en broedvogels (met jaarrond beschermde nesten). Vervolgens is op basis van het voornemen bepaald welke (mogelijk) negatieve effecten ten gevolge van de voorgenomen werkzaamheden kunnen optreden op beschermde soorten en gebieden.

Uit de natuurtoets blijkt dat er mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen in de spouwmuren, boedelen en onder dakpannen van de bebouwing aanwezig konden zijn. Ook hingen er in 2020 vijf gierzwaluwnestkasten aan de kapschuur in het plangebied. Deze zijn in 2019 geplaatst als tijdelijke mitigatie voor het verdwijnen van één nestplaats van gierzwaluwen aan Kolkmansweg 9 (onthefing Wnb verleend door Provincie Overijssel, zaaknummer: 5462063, kenmerk: 2019/0297906, d.d. 05.11.2019). Omdat dergelijke verblijfplaatsen van vleermuizen en gierzwaluwen wettelijk beschermd zijn, is nader onderzoek naar beide soortgroepen uitgevoerd.

3.1.2 *Aanvullend onderzoek naar gierzwaluw*

Het gierzwaluwonderzoek is uitgevoerd conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12 2017b). Het kennisdocument schrijft voor dat aan- of afwezigheid van broedende gierzwaluwen kan worden aangetoond door minimaal drie inventarisatieronden uit te voeren in de periode van 15 mei tot en met 15 juli, waarvan minimaal één inventarisatie tussen 20 juni en 7 juli. De bezoeken zijn gebracht tijdens de avondschemering, wanneer foeragerende gierzwaluwen terugkeren naar het nest. Tijdens de bezoeken zijn nestplaatsen van gierzwaluw geïnventariseerd aan de hand van in- en uitvliegende vogels, gierzwaluwen die vanuit hun nestplaats roepen en overig nestindicerend gedrag. Tijdens het onderzoek is tevens gebruik gemaakt van het afspelen van geluiden tijdens de vlucht van gierzwaluwen. Oudervogels en hun jongen die in de bebouwing aanwezig zijn, reageren hierop en

geven daarmee hun broedplaatsen prijs. Dit deel van het onderzoek heeft plaatsgevonden in de zomer van 2020 en is uitgevoerd door een ecooloog van Ecogroen. Op 9 juni en 10 juli was dat voorafgaand aan het vleermuisonderzoek. In tabel 3.1 is een overzicht van de inventarisatiemomenten weergegeven.

Tabel 3.1 *Overzicht inventarisatiemomenten gierzwaluw.*

Datum	Tijdstip	Weersomstandigheden
09-06-2020	20:30 – 22:00 uur	Droog, windstil, bewolkt, 16 °C
24-06-2020	20:00 – 22:45 uur	Droog, windstil, helder, 24 °C
10-07-2020	21:00 – 22:00 uur	Droog, weinig wind, licht bewolkt, 13 °C

3.1.3 **Aanvullend onderzoek naar vleermuizen**

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het geldende landelijke vleermuisprotocol (NGB 2017). Omdat de aanwezigheid van laatvlieger niet uit te sluiten was, bestaat het onderzoek in dit geval uit vijf inventarisatiemomenten in de periode van 20 mei tot en met 1 oktober. Specifiek gaat het om drie nachtelijke bezoeken in de periode mei-half juli (2020) gericht op kraamkolonies en zomerverblijfplaatsen en twee nachtelijke bezoeken in de periode half augustus tot eind september (2020) gericht op baltslocaties en paarverblijfplaatsen van groepjes vleermuizen. Bij de onderzoeken is gebruik gemaakt van batdetectors met de mogelijkheid om opnamen te maken, zoals de Pettersson D240x, de M500 en de Echometer Touch 2. Deze onderzoeken hebben plaatsgevonden onder gunstige weersomstandigheden (droog, geen harde wind, minimaal 11 °C). De bezoeken zijn gebracht in de schemering en nacht, wanneer vleermuizen in en uit de verblijfplaats vliegen. De bezoeken van 9 juni en 7 juli sloten aan op het avondbezoek voor gierzwaluwen. Vanwege de geringe omvang van het plangebied en het goede overzicht op de gebouwen zijn de onderzoeken uitgevoerd door één ecooloog van Ecogroen. In tabel 3.2 is een overzicht opgenomen van de inventarisatiemomenten.

Tabel 3.2 *Overzicht inventarisatiemomenten vleermuizen.*

Datum	Tijdstip	Weersomstandigheden
09-06-2020	22:00 – 00:00 uur	Droog, windstil, bewolkt, 16 °C
07-07-2020	03:15 – 05:15 uur	Droog, windstil, helder, 11 °C
10-07-2020	22:00 – 00:00 uur	Droog, weinig wind, licht bewolkt, 13 °C
22-08-2020	20:45 – 23:00 uur	Droog, weinig wind, bewolkt, 17 °C
13-09-2020	05:00 – 07:00 uur	Droog, weinig wind, helder, 12 °C

3.1.4 **Aanvullend onderzoek naar steenmarter, kleine marterachtigen en egel**

Uit de quickscan natuurtoets en de eerste inventarisatieronde voor vleermuizen komt naar voren dat een verblijfplaats van steenmarter en leefgebied voor egel aanwezig zijn in het gebied. Het onderzoek naar deze soorten heeft plaatsgevonden tijdens de schemer-, avond- en vroege ochtendbezoeken voor gierzwaluw en vleermuizen, zoals in 3.1.2 en 3.1.3 is beschreven. Doordat de onderzoeker zich regelmatig door het gebied verplaatste, heeft hij activiteiten van deze nacht-actieve zoogdieren goed kunnen waarnemen en vastleggen.

Aanvankelijk werd in de natuurtoets van 2020 beoordeeld dat in het plangebied geen kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) werden verwacht. De functie van het plangebied voor kleine marterachtigen is hiertoe beoordeeld door middel van een beoordeling van het biotoop door een ecooloog van Ecogroen op 14 november 2022 (10:45 – 12:45 uur).

Nieuwe inzichten, raadpleging van waarnemingen (NDFF 2022) en extra veldonderzoek in november 2022 hebben ertoe geleid dat het gebied mogelijk geschikt is als leefgebied voor wezel.

3.1.5 ***Aanvullend onderzoek naar kerkuil***

Tijdens het aanvullend onderzoek naar vleermuizen zijn enkele keren kerkuilen overvliegend waargenomen in het plangebied en ook uit de NDFF bleek dat er ná de onderzoeken in 2020 in de omgeving waarnemingen zijn gedaan van passerende kerkuilen (NDFF 2022).

Om vast te stellen of zich in het plangebied een vaste rustplaats of nestplaats van kerkuil bevindt heeft op 14 november 2022 een aanvullende inspectie plaatsgevonden door een ecooloog van Eco-groen. Hierbij is gecontroleerd of zich in het plangebied kerkuilen bevinden en gezocht naar sporen van kerkuil die wijzen op een vaste verblijfplaats zoals eierschalen, concentraties braakballen, uitwerpselen of veren. De inspectie vond zowel in gebouwen als in de buitenruimte plaats.

3.2 **Resultaten onderzoek**

3.2.1 ***Broedvogels met jaarrond beschermde nesten***

Gierzwaluw

Op basis van de quickscan natuurtoets en het aanvullend onderzoek blijkt dat er geen nestplaatsen van gierzwaluwen of andere broedvogels met jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn. De gierzwaluwkasten waren in 2019 opgehangen als tijdelijke mitigatie tijdens de sloop en bouw van woningen bij Kolkmansweg 9. Inmiddels zijn deze nieuwe woningen gebouwd en zijn daar nestplaatsen voor gierzwaluw aangebracht. De tijdelijke kasten zijn na het onderzoek in 2020, in november 2022 verwijderd. Zij bleken niet gebruikt te zijn. Vervolgstappen t.a.v. gierzwaluw zijn niet aan de orde.

Kerkuil

Er zijn geen kerkuilen of vaste verblijfplaatsen (roestplaatsen) en potentiële nestplaatsen van kerkuil aangetroffen in het plangebied. Het gebied is ook geen essentieel foerageergebied van kerkuil. Recente waarnemingen in en in de omgeving van het plangebied zijn incidenteel. De vogels hebben geen binding met het gebied. Vervolgstappen t.a.v. kerkuil zijn niet aan de orde.

3.2.2 ***Vleermuizen***

Er zijn tijdens het aanvullend onderzoek naar vleermuizen geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig in bebouwing of bomen in het plangebied. Vervolgstappen t.a.v. vleermuizen zijn niet aan de orde.

3.2.3 ***Steenmarter***

Tijdens de quickscan natuurtoets, het aanvullend vleermuisonderzoek in 2020 en het onderzoek in november 2022 is een in gebruik zijnde voortplantingsplaats van steenmarter aangetroffen in het plangebied. Voor het verwijderen van de voortplantingsplaats en essentieel leefgebied van steenmarter wordt een ontheffing Wnb aangevraagd.

3.2.4 ***Egel***

Tijdens de quickscan natuurtoets en het onderzoek in november zijn potentiële voortplantingsplaatsen (in de vorm van een takkenhoop) en optimaal foerageergebied van egel aangetroffen in het plangebied. Voor het verwijderen van deze voortplantingsplaatsen en foerageergebied van egel wordt een ontheffing Wnb aangevraagd.

3.2.5 ***Kleine marterachtigen***

Bunzing

Van bunzing zijn drie recente waarnemingen uit 2019 en 2022 bekend uit de omgeving van het plangebied (NDFF 2022), twee in de bebouwde omgeving van Schalkhaar en één bij de Douwelerkolk. Tijdens het veldonderzoek op 14 november 2022 zijn in het plangebied geen sporen, mogelijke vaste verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van bunzing aangetroffen. Verblijfplaatsen van bunzing zijn vaak verlaten konijnenholen of verlaten holen van vossen en dassen. Deze zijn niet in het gebied aanwezig. De aanwezige takkenhopen in het gebied zijn te klein om beschutting te geven aan bunzing. De aanwezigheid van vaste voortplantings- of rustplaatsen van bunzing in het plangebied wordt uitgesloten op basis van de voorgenoemde bevindingen. Vervolgstappen t.a.v. bunzing zijn niet aan de orde.

Hermelijn

Van hermelijn is één oude waarneming uit 1993 bekend van de Douwelerkolk. In het plangebied en wijde omgeving is hermelijn niet waargenomen (NDFF 2022). Hermelijn komt voor in het kleinschalig buitengebied en heeft verblijfplaatsen in verlaten konijnenholen, boomholtes en ruimtes in oude muren. Tijdens het veldonderzoek op 14 november 2022 zijn in het plangebied geen sporen, vaste verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van hermelijn aangetroffen. De aanwezigheid van vaste voortplantings- of rustplaatsen van hermelijn in het plangebied wordt uitgesloten op basis van de voorgenoemde bevindingen. Vervolgstappen t.a.v. hermelijn zijn niet aan de orde.

Wezel

Van wezel zijn uit de omgeving twee oudere waarnemingen bekend ten westen van de Douwelerkolk en aan de noordelijke rand van Schalkhaar (NDFF 2022). Wezel leeft bij voorkeur in open, droge natuur- en cultuurlandschappen met voldoende dekking in de vorm van bosschages, houtstapels of heggen. Oude holen van muizen, ratten en konijnen worden vaak bewoond. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt. Tijdens het veldonderzoek op 14 november 2022 zijn in het plangebied geen sporen van wezel aangetroffen. Wel zijn potentiële vaste verblijfplaatsen aanwezig zoals muizenholen en takkenhopen. Ook is voedsel (muizen) in voldoende mate aanwezig. Omdat potentieel leefgebied van wezel is aangetroffen en wezel in Overijssel niet meer op de vrijstellingslijst staat, wordt voor het verwijderen van wezelbiotoop een ontheffing Wnb aangevraagd.

3.3 **Actualiteit inventarisatiegegevens**

Het onderzoek voor de quickscan natuurtoets en het aanvullende onderzoek is uitgevoerd in 2020 en november 2022 en daardoor actueel.

3.4 **Locatie inventarisatie**

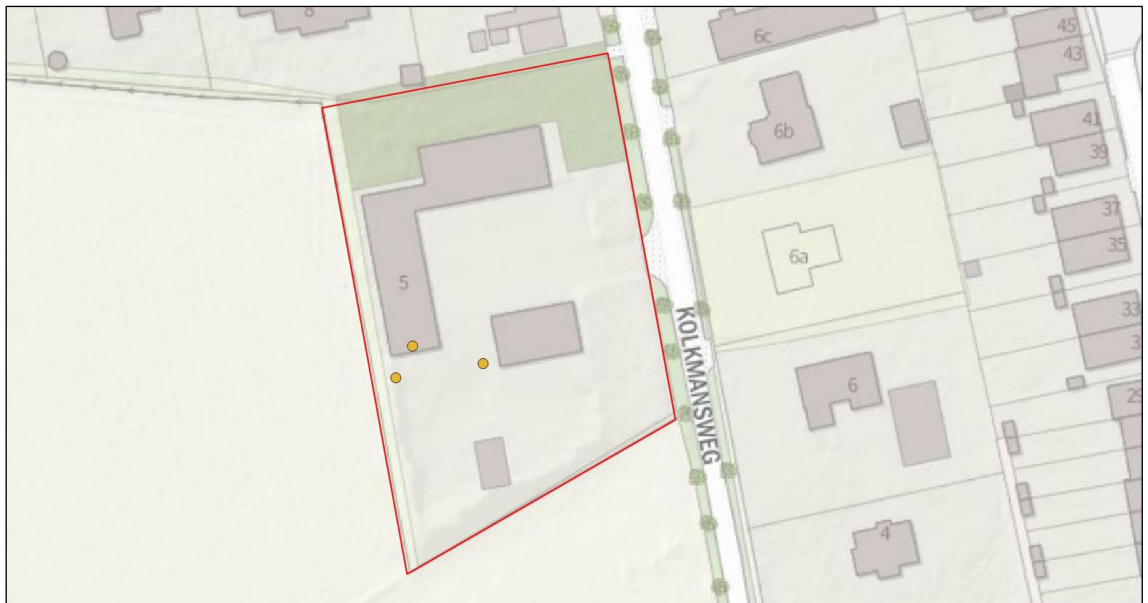
Het plangebied en de directe omgeving (zie figuur 1.2) zijn geheel onderzocht. Bij de raadpleging van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF 2020, 2022) zijn gegevens afkomstig uit een groter gebied (zone van circa 2 kilometer) rondom het plangebied meegenomen.

4. Functie plangebied

4.1 Steenmarter

4.1.1 Verblijfplaatsen

De steenmarter is tijdens drie veldbezoeken waargenomen (zie figuur 4.1). Op 9 juni is één steenmarter lopend achter een muur in het westelijk deel van het plangebied gezien. Op 7 juli liep een volwassen exemplaar met prooi op het dak, ging door een opening naar binnen en kwam vijf minuten later zonder prooi weer naar buiten. De prooi is zeer waarschijnlijk achter gelaten voor aanwezige jongen. Drie dagen later, op 10 juli, waren twee volwassen exemplaren buiten het gebouw aanwezig terwijl jonge steenmarter riepen vanuit het gebouw. Alle waarnemingen wijzen er op dat er een kraamverblijfplaats van steenmarters aanwezig is op de zolder van één van de schuren en bereikbaar via een gat in het dak onder de eerste nokpan (zie figuur 4.2).

Figuur 4.1 De locaties van waarnemingen van steenmarters (gele stippen). De ingang van het verblijf van een steenmarter bevindt zich bij de gele stip in het gebouw (grijze vlak). Bron: Heinen & Noorlander (2020).

Figuur 4.2 De zwarte pijl geeft aan waar de ingang van de verblijfplaats van steenmarters zich bevindt: In het gat bij de eerste nokpan en onderliggende dakpannen. Inzet: uitsnede van video still van steenmarter bij verblijfplaats op 7 juli 2020, nadat hij prooi naar binnen heeft gebracht. Bron: Heinen & Noorlander (2020).

4.1.2 Foerageergebied en migratieroutes

Het plangebied bevat potentieel foerageergebied van steenmarter in de vorm van ruigte en struweel langs de randen van het gebied. Belangrijke migratieroutes zijn niet aanwezig.

4.1.3 Omgevingscheck

Het habitat van de steenmarter moet voldoen aan een combinatie van eisen (Muskens & Broekhuizen 2005, Van Maanen & Hoksberg 2008, Lange *et al.* 1994). De steenmarter is een cultuurvolger. Verblijfplaatsen zijn te vinden in en bij woningen, met voorkeur voor voorraadkelders, hooizolders, schuren, kerken en warme, droge rustplaatsen. Steenmarters beschikken over een netwerk van rustplaatsen, tot wel enkele tientallen, die ze afwisselend, tijdelijk of langdurig, kunnen benutten. Over het algemeen opereren ze voor een overgroot deel van het jaar vanuit enkele vaste dag- en nachtrustplaatsen. Daarnaast heeft steenmarter een veelheid aan vegetatiestructuren en jaarrond een aanbod divers voedsel nodig.

Het plangebied ligt in het groene parkachtige gebied tussen Deventer en Schalkhaar met groenstroken en woonblokken waar o.a. in schuren en woningen geschikte verblijfplaatsen voor steenmarter aanwezig zijn (zie figuur 4.3).

Doordat steenmarters grote territoria hebben valt een groot deel van de omliggende bebouwing binnen het territoria van de aanwezige steenmarters. Ook zijn geen barrières tussen het plangebied en de bebouwing aanwezig. De woningen en schuren zijn voor een mobiele soort¹ als steenmarter eenvoudig te bereiken.

¹ Per nacht kan een steenmarter wel 10 tot 15 kilometer afleggen (Bron: zoogdiervereniging.nl).

Figuur 4.3 Beeld van het plangebied en aangrenzende omgeving. Bron: Google Maps.

4.2 Wezel

4.2.1 Leefgebied met mogelijk verblijfplaatsen

In de omgeving van het plangebied zijn enkele oude waarnemingen van wezel bekend (NDFP 2022). Tijdens het veldonderzoek in 2020 en 2022 zijn geen exemplaren of sporen van wezel aangetroffen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van wezel kan echter niet geheel worden uitgesloten omdat deze soort grotendeels ondergronds leeft, erg schuw en zeer mobiel is. Vaak worden muizenholen als verblijfplaats gebruikt. Op basis van biotoopbeoordeling van het plangebied worden verblijfplaatsen verwacht in en onder hopen blad en snoeiafval, in takkenrillen en in muizenholen die zich verspreid over het terrein in de groenstroken langs de randen van het plangebied bevinden. Potentieel leefgebied met verblijfplaatsen van wezel is aangeduid in figuur 4.4.

Figuur 4.4 Plangebied (rood omlijnd) met leefgebied van wezel (groen gearceerd) en elementen waar wezel in kan schuilen (bruine puntelementen). Bron achtergrond: PDOK.

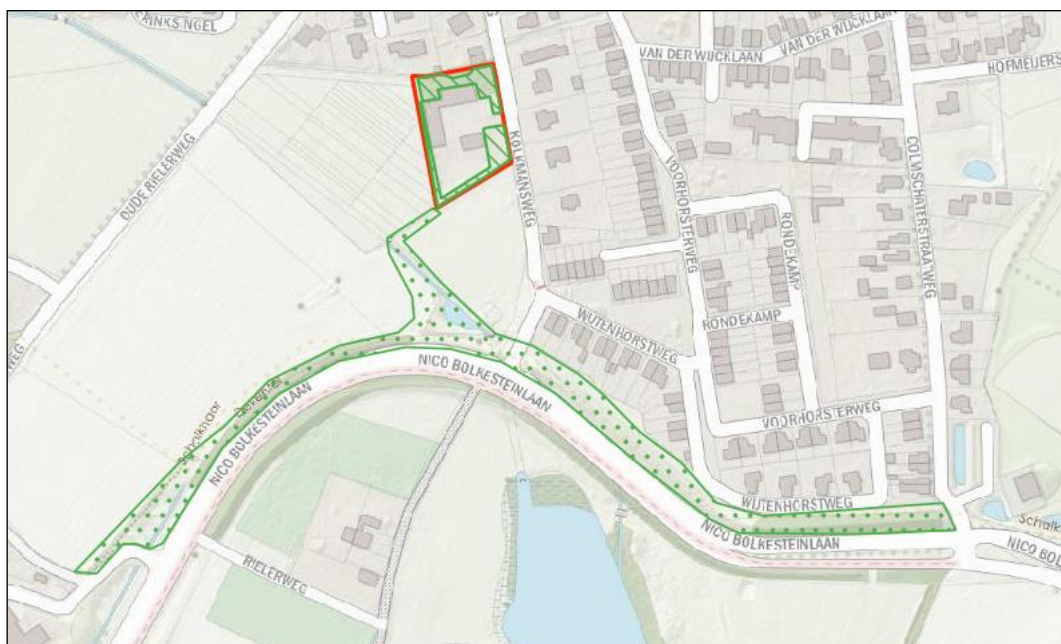
4.2.2 Foerageergebied en migratieroutes

Het plangebied bevat potentieel foerageergebied van wezel in de vorm van ruigte en struweel langs de randen van het gebied (figuur 4.4, groene arcering). De omvang van het foerageergebied binnen het plangebied is ongeveer 14 are (0,14 hectare) Belangrijke migratieroutes zijn niet aanwezig.

4.2.3 Omgevingscheck

Wezels hebben territoria van tussen de 1 en 25 hectare groot (Zoogdiervereniging, 2022). Het leefgebied van wezel binnen het plangebied heeft een oppervlakte van 0,14 hectare. Er wordt verwacht dat zich maximaal twee individuen in het plangebied kunnen bevinden. De potentiële verblijfplaatsen in het plangebied maken deel uit van een aaneengesloten netwerk van verblijfplaatsen in het buitengebied rondom Schalkhaar, de Douwelerkolk en het kleinschalig gebied tussen Schalkhaar en Deventer met onder andere het oude landgoed Brinkgreven. In het omliggende buitengebied zijn diverse kleine landschapselementen en bosschages aanwezig waarin wezels kunnen verblijven. Op basis van bekende waarnemingen (NDFP) en verspreidingskaarten (Zoogdiervereniging 2022) wordt geschat dat de populatie van wezel in de omgeving uit enkele tientallen individuen bestaat. Verwacht wordt dat het plangebied gezien de beperkte omvang van beperkt belang is voor de populatie in de omgeving.

Op basis van het veldbezoek in 2020 en 2022 wordt aangenomen dat zich op het terrein veel muizen bevinden die het plangebied tot een geschikt foerageergebied voor wezel maken. Foerageergebied binnen het plangebied bestaat met name uit zones met ruigte en tussen houtstapels en steenhopen. Geschikt foerageergebied in de directe omgeving bevindt zich aan de zuidkant van het plangebied en bestaat uit slootkanten met ruigte, ruige bermen en struweel langs de noordkant van de Nico Bolkesteinlaan. De oppervlakte foerageergebied in de directe omgeving bedraagt ongeveer 1,2 hectare (figuur 4.5).

Figuur 4.5 foerageergebied van wezel binnen het plangebied (groen diagonale arcering) en in de directe omgeving van het plangebied (groen gestippeld). Bron achtergrond: PDK.

4.3 Egel

4.3.1 Verblijfplaatsen

Er zijn geen waarnemingen van egel gedaan tijdens de onderzoeken. De takkenhoop in de brede groenstrook aan de noordzijde (zie figuur 4.5) vormt echter wel potentieel een verblijfplaats. Deze groenstrook met de takkenhoop en de bomenrij met struweel in de gemeentelijke berm van de Kolkmansweg blijven behouden. Met de uitvoering van voorgenomen werkzaamheden verdwijnt echter wel een deel van de zone met struweel en bomen in de zuidelijke groenstrook (figuur 4.6). Hiermee verdwijnt een deel van het optimale foerageergebied voor de egel, dat aansluit op de locatie van de potentiële verblijfplaats.

In de directe omgeving van het plangebied zijn onvoldoende alternatieve geschikte verblijfplaatsen aanwezig. Dit maakt de in het plangebied aanwezige potentiële verblijfplaats essentieel.

Figuur 4.5 De takkenhoop in het plangebied. Bron: Heinen & Noorlander (2020), de ligging van de takkenhoop (zwarte stip) in de te behouden groenstrook (groen omkaderd) in het plangebied (rood omkaderd). Bron achtergrond: PDOK.

4.3.2 Foerageergebied en migratieroutes

Het struweel en de bomen langs de randen van het plangebied vormen optimaal geschikt foerageergebied voor de egel. In de directe omgeving zijn onvoldoende alternatieve geschikte foerageergebieden aanwezig. Dit maakt het in het plangebied aanwezige leefgebied essentieel. Belangrijke migratieroutes zijn niet aanwezig.

4.3.3 Omgevingscheck

Het functioneel leefgebied van egel bestaat uit vaste voortplantings- en rustplaatsen (functies van het leefgebied) en foerageergebied. Vaste verblijfplaatsen in de vorm van voortplantings- en rustplaatsen worden gevonden onder struiken en bosschages, in composthopen, takkenhopen en houtwallen. Foerageergebied bestaat uit braakliggende terreinen, dichte begroeiingen, extensief beweede percelen, natuurgrasland, parken en tuinen.

De bermen van de Kolkmansweg zijn structuurarm maar vormen samen met het agrarisch achterland suboptimaal geschikt foerageergebied voor egel. In enkele tuinen in de directe omgeving is een afwisseling van gazons, dichte struiken, hagen en bomen aanwezig. Andere tuinen zijn spaarzaam beplant of recent opgeleverd en worden intensief onderhouden. Hierdoor zijn de tuinen in de directe omgeving van het plangebied marginaal geschikt als voortplantingsbiotoop en suboptimaal als foerageergebied voor egel (zie figuur 4.7).

Het plangebied ligt in het groene parkachtige gebied tussen Deventer en Schalkhaar met blokken woningen, op 150 meter afstand van geschikt voortplantings- en foerageergebied van egel in de vorm van struweel en bomenrijen. Het natuurgebied Douwelerkolk met geschikt egelbiotoop ligt op afstand van 270 meter, aan de overzijde van de druk bereden Nico Bolkesteinlaan.

Door afwezigheid van geschikte voortplantingsplaatsen en foerageergebied in de directe omgeving moeten eventueel in het plangebied aanwezige egels zoeken naar kleinschalige houtopstanden en struweel. Zeker als hun voortplantingsplaats verdwijnt of leefgebied wordt verstoord door werkzaamheden in het huidige plangebied. Het dichtstbijzijnde geschikte voortplantingsbiotoop is aanwezig rondom de Bolkesteinlaan en de Douwelerkolk. Recent onderzoek met gezenderde egels heeft uitgewezen dat egels tot 2,5 kilometer per nacht kunnen afleggen en zij door hun omzwervingen een grotere kans hebben om aangereden te worden (Nature Today 2020).

Uitwijkmogelijkheden voor egels zijn in het plangebied aanwezig in de noordelijk gelegen groenstrook. De zuidelijke groenstrook is overwoekerd door Japanse duizendknoop (zie figuur 4.8 met resultaten onderzoek Ecogroen op 14 november 2022). Deze groeiplaatsen zullen voorafgaand aan het bouwrijp maken worden gesaneerd, waardoor zij geruime tijd ongeschikt zijn als leefgebied voor egel (en kleine marterachtigen).

Figuur 4.6 Groenstrook met struweel aan rand van het plangebied. Foto: Ecogroen 3 april 2020.

Figuur 4.7 Directe omgeving met open bermen en spaarzaam beplante en net opgeleverde tuinen. Links vooraan het dichte struweel van het plangebied. Bron: Google Maps.

Figuur 4.8 Groeiplaatsen van Japanse duizendknoop in het plangebied (oranje: hoge dichtheid in groenstrook, paars: lage dichtheid op erf/verharding). Bron: Ecogroen.

5. Effecten

5.1 Steenmarter

5.1.1 *Effect werkzaamheden*

Door de sloop van de opstallen en de kap van struweel aan de zuidelijke rand van het plangebied gaan voortplantings-, rustplaatsen en foerageergebied van steenmarter verloren. De werkzaamheden leiden niet tot verlies van essentieel foerageergebied van steenmarter. Binnen het plangebied wordt de zuidelijke groenstrook met veel Japanse duizendknoop verwijderd. In de te behouden noordelijke brede groenstrook en in de directe omgeving van en aansluitend op het plangebied is ruim voldoende foerageergebied aanwezig in de vorm van bomenrijen, bermen, tuinen en erven.

Tijdens en na uitvoering van de sloopwerkzaamheden wordt ervoor gezorgd dat altijd voldoende alternatieve verblijfplaatsen aanwezig zijn. In de omgeving van het plangebied zijn meerdere erven aanwezig waar alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar zijn.

In de te behouden groenstrook worden twee verschillende typen marterverblijven (zie 6.2) aangebracht. Het is op dit moment nog niet bekend hoe nieuwe groenstructuren in het plangebied worden vormgegeven en ingericht als foerageergebied voor steenmarter. Zodra de informatie bekend is wordt deze nagezonden.

Door de sloop van de bebouwing uit te voeren buiten de voortplantingsperiode van steenmarter blijft schade aan individuen tot een minimum beperkt.

5.1.2 *Gunstige staat van instandhouding*

Landelijke staat van instandhouding

De landelijke staat van instandhouding van steenmarter is ontleend aan Goutbeek (2018). De exacte getallen van de steenmarterpopulatie in Nederland zijn onbekend. Bekend is dat deze soort in onder andere Oost-Nederland in aanzienlijk aantal voorkomt. De huidige populatieomvang wordt dan ook als 'gunstig' beoordeeld. In Deventer komt de soort algemeen voor (Van Maanen & Hoksberg 2007), de laatste vijf jaar zijn alleen al in het stedelijk gebied ruim 130 waarnemingen gemeld (NDFF 2022).

Afbreuk aan instandhouding

De functionaliteit van de leefomgeving van steenmarter is niet in het geding. Door de beschikbaarheid van alternatieve verblijfplaatsen in de omgeving en het voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden aanbrengen van permanente voorzieningen in de vorm van twee verschillende typen marterverblijven blijven gedurende en na de werkzaamheden altijd alternatieve rust- en verblijfplaatsen aanwezig.

Afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde, omdat diverse maatregelen worden genomen om te voorkomen dat exemplaren van steenmarter geschaad of gedood worden tijdens de werkzaamheden.

5.2 Wezel

5.2.1 *Effect werkzaamheden*

Met de voorgenomen grond- en kapwerkzaamheden gaat binnen het plangebied ongeveer 7 are (0,07 hectare) leefgebied met mogelijke verblijfplaatsen van wezel verloren bij het verwijderen van groenelementen aan de zuidelijke rand van het plangebied. De noordelijke groenstrook met blad- en takkenhopen en de bomenrij met struweel blijven behouden (ook ongeveer 7 are). De omvang van territoria van wezel varieert tussen 1 en 25 hectare. Omdat er zich in het te behouden deel takken- en bladhopen bevinden blijven er voldoende uitwijkmogelijkheden die als verblijfplaats van wezel kunnen dienen bestaan. Door het verwijderen van groenelementen (ca. 150 meter) aan de zuidwest- en oostkant van het plangebied gaat ongeveer 7 are van de ongeveer 140 are foerageergebied binnen en rond het plangebied verloren. Bovendien kan het verwijderen van lijnvormig groen ervoor zorgen dat wezels in het plangebied worden afgesloten van foerageergebied in de directe omgeving en vice versa. Wezel gebruiken lijnvormige groenelementen met dekking als migratieleroute en hebben moeite met het overbruggen van open terrein. Verder kunnen bij het verwijderen van groenelementen en graafwerkzaamheden onbedoeld dieren worden gedood.

Tijdens en na uitvoering van de grond- en kapwerkzaamheden wordt ervoor gezorgd dat er alternatief leefgebied voor wezel aanwezig blijft door het behoud van blad- en takkenhopen in de groenstrook aan de noordkant van het plangebied en de bomenrij met struweel in de gemeentelijke berm van de Kolkmansweg, waar niet wordt gewerkt. Tevens wordt een speciale wezelkast geplaatst in de noordelijke groenstrook (zie 6.3). Door de aanleg van aaneengesloten lijnvormige groenelementen rond het plangebied met dekking -zoals plantsoen met hazelaar, sleedoorn en meidoorn- welke een verbinding vormen met foerageergebied aan de zuidkant van het plangebied wordt isolatie van leefgebied van wezel voorkomen.

Door de kap van de groenstructuur uit te voeren buiten de periode maart - juni, de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode van wezel, blijft schade aan individuen tot een minimum beperkt.

5.2.2 *Gunstige staat van instandhouding*

Landelijke staat van instandhouding

De landelijke staat van instandhouding van wezel is beoordeeld als 'ongunstig' (Goutbeek 2018). Van de lokale staat van instandhouding van wezel zijn geen gegevens bekend. In de omgeving van het plangebied zijn recente waarnemingen van wezel schaars. Informatie van de Zoogdierverseniging (2022) duidt op een afnemende trend. Op basis van deze informatie wordt de lokale staat van instandhouding van wezel als ongunstig ingeschat.

In Deventer komt wezel weinig voor. De laatste vijf jaar zijn 13 waarnemingen in de gemeente bekend. In het stedelijk gebied zijn in die periode geen waarnemingen gemeld (NDFF 2022). Alle waarnemingen zijn gedaan in het buitengebied, met een nadruk op de landgoederen ten noorden en ten oosten van de stad.

Afbreuk aan instandhouding

De functionaliteit van de leefomgeving van wezel is mogelijk in het geding als er geen maatregelen zouden worden genomen omdat in de omgeving weinig alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar zijn. Door te zorgen dat tijdens en na de werkzaamheden permanente voorzieningen aanwezig zijn, in de vorm van verblijfplaatsen in takkenhopen en ruigte en struweel als foerageergebied, blijven er altijd alternatieve rust- en verblijfplaatsen aanwezig.

Binnen het plangebied blijft er leefgebied met schuilmogelijkheden voor wezel behouden. Ook worden er diverse maatregelen worden genomen om te voorkomen dat exemplaren van wezel geschaad of gedood worden tijdens de werkzaamheden. Bij de herinrichting van het terrein wordt rekening gehouden met het inpassen van geschikt biotoop. Gezien de voorgenoemde constatering wordt er bij dit project geen afbreuk gedaan aan het streven de populatie van wezel in haar natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

5.3 Egel

5.3.1 *Effect werkzaamheden*

Met de voorgenomen grond- en kapwerkzaamheden gaat een deel van essentieel foerageergebied van egel verloren. Ook kunnen onbedoeld dieren worden gedood.

Tijdens en na uitvoering van de werkzaamheden wordt ervoor gezorgd dat altijd voldoende alternatief leefgebied aanwezig is door een extra takkenhoop/takkenril met daarin een egelverblijfplaats te plaatsen in de te behouden groenstrook aan de noordzijde (zie 6.4). Deze wordt gesitueerd op een plek waar niet wordt gewerkt.

Het is op dit moment nog niet bekend hoe nieuwe groenstructuren in het plangebied worden vormgegeven en ingericht als voortplantings-, overwinterings- en foerageergebied voor egel. Zodra de informatie bekend is wordt deze nagezonden.

Door de kap van de groenstructuur uit te voeren buiten de voortplantings- en overwinteringsperiode van egel blijft schade op individuen tot een minimum beperkt.

5.3.2 *Gunstige staat van instandhouding*

Landelijke staat van instandhouding

De landelijke staat van instandhouding van egel staat onvoldoende vast. In de periode van 1989 tot 1998 kwam de egel in de hele provincie Overijssel voor. In het verspreidingsbeeld van het begin van deze eeuw is weinig verschil te zien ten opzichte van de twee decennia daarvoor. Landelijke tellingen tonen echter aan dat na de eeuwwisseling het aantal egels flink is teruggelopen. Of de dichtheden in Overijssel ook achteruit gaan is onvoldoende bekend. Het huidige verspreidingsbeeld (1999-2010) van de egel is voor een belangrijk deel gebaseerd op meldingen van verkeersslachtoffers en in mindere mate op waarnemingen van levende dieren (Veldman & Troost 2019).

In Deventer komt de soort algemeen voor. De laatste vijf jaar zijn alleen al in het stedelijk gebied ruim 550 waarnemingen gemeld (NDFP 2022), waarvan minimaal 20 verkeersslachtoffers (bron: www.waarneming.nl).

Afbreuk aan instandhouding

De functionaliteit van de leefomgeving van egel is mogelijk in het geding als er geen maatregelen zouden worden genomen omdat in de omgeving weinig alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar

zijn. Door te zorgen dat tijdens en na de werkzaamheden permanente voorzieningen aanwezig zijn, in de vorm van verblijfplaatsen in takkenhopen en ruigte en struweel als foerageergebied, blijven er altijd alternatieve rust- en verblijfplaatsen aanwezig.

Afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding is niet aan de orde, omdat diverse maatregelen worden genomen om te voorkomen dat exemplaren van egel geschaad of gedood worden tijdens de werkzaamheden.

6. Maatregelen

6.1 Maatregelen algemeen

6.1.1 Algemeen

1. Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld waarin alle te nemen maatregelen worden vastgelegd. Betreffend ecologisch werkprotocol is op de locatie aanwezig en onder alle betrokken partijen bekend. Werkzaamheden worden aantoonbaar conform dit protocol uitgevoerd.
2. De werkzaamheden worden begeleid door een gekwalificeerde ecologisch toezichthouder met kennis op het gebied van steenmarter, wezel en egel.
3. Afwijking van het protocol is alleen mogelijk na overleg met de ecologisch toezichthouder.
4. Door de ecologisch toezichthouder wordt een ecologisch logboek bijgehouden. Hierin worden maatregelen vastgelegd, bedoeld om schade aan beschermde soorten te voorkomen. Daarbij wordt omschreven welke soort betrokken was en welke maatregelen zijn genomen op welke datum en locatie. Op deze manier kan in geval van handhaving eenvoudig worden aangetoond dat er zorgvuldig gewerkt wordt.
5. Bij het onverwacht aantreffen van strikt beschermde soorten - vooral nesten van broedvogels en exemplaren van steenmarter, wezel en egel - worden de betreffende werkzaamheden direct gestaakt en wordt direct contact gezocht met de ecologisch toezichthouder (of uitvoerder). Vervolgens wordt in overleg bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Wet natuurbescherming kunnen worden uitgevoerd.
6. Vervangende voorzieningen voor steenmarter, wezel en egel (zie beschrijvingen in paragraaf 6.2, 6.3 en 6.4 en bijlagen 1 t/m 4) worden minimaal 6 maanden voorafgaande aan de kap- en sloopmaatregelen aangebracht in de directe omgeving. Zo kan gewinning plaatsvinden en zijn er uitwijkmogelijkheden voor beschermde fauna aanwezig bij aanvang van de werkzaamheden.

6.2 Maatregelen steenmarter

6.2.1 Sloop schuren

7. De sloop van de schuur met verblijfplaats van steenmarter en overige schuren wordt zoveel mogelijk uitgevoerd van augustus tot en met februari, buiten de voortplantingsperiode van steenmarter en buiten de belangrijkste broedperiode van vogels.
8. Voor aanvang van de sloopwerkzaamheden worden de schuren gecontroleerd op de aanwezigheid van broedvogels. Mochten broedende vogels aanwezig zijn dan worden de werkzaamheden ter plekke uitgesteld tot de jongen zijn uitgevlogen.

9. De sloop van de schuur met verblijfplaats en overige schuren wordt gefaseerd en zoveel mogelijk in één richting uitgevoerd om eventueel aanwezige steenmarters de kans te geven om te ontkomen. Gestart wordt met het verwijderen van het dak of het dakbeschoot.

6.2.2 Vervangende voorzieningen

10. Om het verlies van verblijfplaatsen van steenmarter op te vangen worden twee verschillende typen marterverblijven aangebracht (zie bijlage 1, figuur B1 en B2 en bijlage 4). Eén marterverblijf op de grond wordt opgebouwd met bakstenen en stoeptegels en afgedekt met grond en takken. Het andere is een houten marterkast die in een boom wordt bevestigd. Zo worden twee verschillende omstandigheden als verblijfplaats aangeboden. Bij beide ingangen van de marterverblijven worden lokstoffen (vis- of valeriaanolie) aangebracht, zodat steenmarters de aangebrachte verblijfplaatsen sneller ontdekken.

6.3 Maatregelen wezel

6.3.1 Kappen struweel en bomen

11. Kleine marters, waaronder de wezel, zijn het meest kwetsbaar in de voorplantingsperiode van 15 maart tot 1 september (Bouwens 2017). Door de werkwijze zoals beschreven in onderstaande punten 12 tot en met 16 (maatregelen egel) te volgen wordt schade aan wezel ook tot een minimum beperkt.

6.3.2 Vervangende voorzieningen

12. In de bosschage aan de noordkant van het plangebied (bijlage 4) wordt een extra takkenhoop aangebracht als alternatieve verblijfplaats voor wezel. Deze wordt voorzien van een kast geschikt voor wezel. De takkenhoop en kast worden aangebracht conform de brochure Landschappelijke maatregelen voor kleine marterachtigen, zie bijlage 2. De afmetingen van de kast en de doorsnede van de toegangsopening (2,5 cm) is toegespitst op wezel.
13. Voorafgaand aan de herinrichting van het terrein worden aan de randen van het plangebied aaneengesloten lijnvormige groenelementen aangeplant met inheemse soorten zoals hazelaar, meidoorn en sleedoorn die dienen als migratieroute en leefgebied voor wezel. Dit gebeurt gelijktijdig met het verwijderen van Japanse duizendknoop. Steeds nadat er een strook groen met Japanse duizendknoop is verwijderd wordt deze nadien direct ingeplant.
14. De aan te leggen groenelementen vormen een verbinding tussen te behouden groen in het plangebied en leefgebied van wezel direct ten zuiden van het plangebied. Alle groenstroken worden als 'groen' of 'natuur' bestemd in het bestemmingsplan, zodat deze duurzaam zijn beschermd.

6.4 Maatregelen egel

6.4.1 Kappen struweel en bomen

15. De kap van de beplanting wordt gefaseerd en zoveel mogelijk in één richting uitgevoerd om eventueel aanwezige egels de kans te geven om te ontkomen.
16. Het kappen van struweel en bomen wordt zoveel mogelijk buiten de kwetsbare periode van de egel en broedvogels uitgevoerd. Dit betekent dat de werkzaamheden worden uitgevoerd tussen 1 september en 1 november.

17. Om te voorkomen dat egels bij het rooien van het groen worden geschaad, wordt het plangebied voorafgaand aan deze werkzaamheden ongeschikt gemaakt voor egel door opgaande begroeiing bovengronds zoveel mogelijk handmatig af te zetten. Daar waar dat niet mogelijk is wordt tijdens de werkzaamheden ter plekke in bijzijn van een ecologisch toezichthouder groen mechanisch verwijderd. Vervolgens wordt de vegetatie kort gehouden (maximaal 10 cm).
18. Takhout wordt op plaatsen verzameld waar het ongestoord kan blijven liggen of wordt gebruikt voor het opwerpen van tikkenrillen in de te behouden noordelijke groenstrook zodat nieuwe schuil- en overwinteringsplekken kunnen ontstaan.
19. Als takken niet worden opgeslagen worden zij al dan niet versnipperd afgevoerd uit het plangebied.
20. Voor aanvang van de kapwerkzaamheden wordt de begroeiing gecontroleerd op de aanwezigheid van broedvogels en egel. Mochten broedende vogels aanwezig zijn dan worden de werkzaamheden ter plekke uitgesteld tot de jongen zijn uitgevlogen.
21. Werken in de periode 1 november tot en met 15 maart is alleen mogelijk als uit een controle van de ecologisch toezichthouder blijkt dat de werklocatie in de periode tussen 1 september en 1 november ongeschikt is gemaakt voor overwinterende egels. Bij het alsnog vaststellen van overwinterende egels worden werkzaamheden ter plekke uitgesteld (zone van circa 2 meter rond de plek) tot de aanwezige egel ontwaakt is uit de winterslaap en uit eigen beweging een ander heenkomen heeft gezocht.
22. Werken tussen 15 maart en 1 september is alleen mogelijk als uit een controle van de ecologisch toezichthouder blijkt dat er geen egels aanwezig zijn of als de werklocatie in de periode tussen 1 september en november ongeschikt is gemaakt voor bewoning. Bij het vaststellen van in gebruik zijnde verblijfplaatsen van egels worden de werkzaamheden ter plekke uitgesteld (zone circa 2 meter rond de verblijfplaats) tot de aanwezige egel uit eigen beweging een ander heenkomen heeft gezocht.

6.4.2 Vervangende voorzieningen

23. Om het verlies van verblijfplaatsen van egel op te vangen wordt een extra egelverblijfplaats (type Egelwoonhuis XXL, Vivara) in een takkenhoop/takkenril geplaatst (zie bijlage 3 en 4).
24. Om het verlies van foerageergebied van egel op te vangen worden in toekomstige struvelen en ruigtes takkenrillen en bladhopen aangebracht. Het is op dit moment nog niet bekend hoe nieuwe groenstructuren in het plangebied worden vormgegeven en ingericht als voortplantings-, overwinterings- en foerageergebied voor egel. Zodra de informatie bekend is wordt deze nagezonden.

6.5 Locatie maatregelen

De sloop- en bouwwerkzaamheden worden binnen het plangebied uitgevoerd zoals weergegeven in figuur 1.2. De vervangende verblijfplaatsen voor steenmarter, egel en wezel worden gerealiseerd in de te behouden brede groenstrook aan de noordzijde van het plangebied (zie bijlage 4).

6.6 Effect maatregelen

Voor steenmarter, wezel en egel worden twee verschillende typen marterverblijven, één wezelverblijf en één egelverblijf in verschillende takkenhopen aangebracht, zie bijlagen 1 t/m 4. Deze vervangende voorzieningen worden door de Zoogdiervereniging en Vivara ontwikkeld. De effectiviteit van

steenmarterkasten is niet groot. Uit een onderzoek uit 2020 blijkt dat van 139 kasten die sinds 2013 zijn verkocht er slechts één in gebruik is genomen door steenmarter (Zoogdiervereniging 2020). Dit houdt vermoedelijk verband met het grote aantal verblijfplaatsen dat de dieren al kennen in hun eigen netwerk aan verblijfplaatsen. Deze krijgen kennelijk de voorkeur boven de nieuwe verblijfplaatsen. Toch worden bij monitoringsonderzoeken van allerlei uilenkasten (sporen van) steenmarters aangetroffen. De steenmarterkasten zijn zodoende ook functioneel. Om gewenning makkelijker te maken voor steenmarter en variatie in verblijfplaatsomstandigheden te bieden is daarom gekozen om twee verschillende verblijven als voortplantingsplaats aan te bieden.

Uit onderzoek blijken wezelkasten goed te werken als verblijfplaats (Smaal & Van Maanen, 2017). Het feit dat de kast een zodanig kleine opening heeft dat alleen wezel en kleine dieren erdoor kunnen, maakt de kast, mits in geschikt biotoop geplaatst, geschikt als verblijfplaats voor wezel. Zeker omdat wezels nieuwsgierig van aard zijn en soepel elk klein gaatje in hun leefgebied afspeuren op voedsel (muizen) en beschutte plekken. Lijnvormige beplantingselementen die dekking bieden zijn effectief bevonden voor migratie van wezel (Westra & Kuiters, 2018).

Egelverblijven als een egelkast zijn al lang in de handel en worden steeds meer verbeterd. Zij zijn effectief gebleken als overwinterings- en voortplantingsplaats. Zelfs in grote en kleine tuinen worden zij met succes bewoond door één of meer egels, mits geplaatst in een groene, rustige omgeving. Alle genoemde verblijven zijn momenteel de meest gangbare verblijven en het beste wat voorhanden is. Zij hebben een ontwerp dat ruimte biedt aan een solitaire marter, egel en wezel of een vrouwtje met jongen.

7. Alternatieven en belang

7.1 Alternatieve locatie

Het uitvoeren van het plan is locatie-gebonden en kan niet op een andere plek worden uitgevoerd.

7.2 Alternatieve inrichting

Een alternatieve inrichting voor het plangebied is het behouden van de zuidelijke groenstrook. Deze strook is echter geheel overgroeid met Japanse duizendknoop (zie figuur 7.1). Bestrijding is alleen mogelijk door de groenstrook volledig af te graven en te verwijderen. Als de duizendknoop niet wordt bestreden, is de kans groot dat de planten zich verder verspreiden over de hele omgeving, zeker als er grond- en graafwerkzaamheden worden uitgevoerd in het plangebied ten behoeve van de nieuwbouw. Tevens verstikt Japanse duizendknoop de aanwezige inheemse struiken en planten en levert het geen voordeel op aan de lokale fauna. Hierdoor verslechtert de lokale biodiversiteit bij niets doen. Uitvoering op deze wijze levert tevens duurzame verblijfplaatsen op voor zowel steenmarter, egel als wezel. Door de groenstroken rond het plangebied direct na het verwijderen van Japanse duizendknoop in te planten met inheemse struiken (hazelaar, sleedoorn, meidoorn) (met een minimale oppervlakte: 0,07 ha.) blijft het plangebied geschikt als leefgebied en migratieroute voor egel en kleine marterachtigen.

Figuur 7.1 Groeiplaatsen van Japanse duizendknoop in zuidelijke groenstrook en nabije verharding. Bron: Ecogroen.

7.3 Alternatieve werkwijze

Een alternatieve werkwijze is niet aan de orde. Voor steenmarter, egel, wezel en broedvogels worden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de sloop en de kap tot een minimum te beperken.

7.4 Alternatieve planning

De planning is volledig aangepast aan de functies die het plangebied heeft voor de steenmarter, egel en wezel. De werkzaamheden vinden plaats in de ecologisch meest gunstige en minst kwetsbare periode. Het hanteren van een andere planning heeft voor de aanwezige soorten en eventueel aanwezige broedvogels geen voordelen.

7.5 Belang

Voor de ontheffingsaanvraag geldt het volgende belang:

Artikel 3.10, lid 2 onder a: *in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.*

De voormalig gemeentewerf van Het Groenbedrijf aan de Kolkmansweg 5 te Schalkhaar dient geen Programmadoel meer binnen de gemeente Deventer. Het beleid van de kadernota schrijft voor dat de gemeente alleen vastgoed bezit en beheert als dit een Programmadoel dient (Gemeente Deventer 2015). Als dit niet (meer) het geval is, wordt betreffend bezit afgestoten in de vorm van verkoop, sloop en/of herontwikkeling. Bij deze locatie is besloten tot een haalbaarheidsonderzoek voor herontwikkelingsmogelijkheden met als doel verkoop van het perceel. De bestaande gebouwen zijn binnen de gemeente of gelieerde bedrijven als Het Groenbedrijf Deventer niet meer nodig. Verkoop van het perceel inclusief de huidige opstallen wordt gezien de slechte technische staat van onderhoud en beperkte gebruiksfuncties niet haalbaar geacht. Daarom is besloten tot sloop van de opstallen en bouwrijp maken van het perceel om toekomstige herbestemming inclusief verkoop van het perceel mogelijk te maken.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12 (2017a). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017b). Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*. Versie 1.0, juli 2017.

Bouwens, S. (2017). Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming, 11 oktober 2017. Provincie Noord-Brabant.

Gemeente Deventer (2015). Kadernota Vastgoed 2015.

Goutbeek, A.B. (2018). De Staat van Instandhouding: Factsheets voor 25 soorten in Gelderland. Provincie Gelderland, Arnhem.

Heinen, M.A. & K. Noorlander (2020). Natuurtoets Kolkmansweg 5, Schalkhaar. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving. Rapport 20-337 Ecogroen bv.

Lange, R., Twisk, P., van Winden, A. & van Diepenbeek, A. (1994). Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de KKNV, i.s.m. Vereniging Natuurmonumenten.

Maanen, E. van & M. Hoksberg (2008). Samenleven met een vreemde snuiter in Deventer. Beheerplan voor het omgaan met steenmarterproblematiek. Rapport 07-110. EcoGroen Advies, Zwolle.

Peters & Lammerink Architecten (2022). Nieuwbouw Parabool te Schalkhaar. Versie 15 juli 2022.

Smaal, M. & Van Manen, W. (2017). Monitoring weasels with nest boxes. *Lutra* 60 (1): 19-26.

Veldman, J. & C. Troost (2019). Brochure Soortenbescherming in Overijssel. Bunzing, egel, hermelijn en wezel. Provincie Overijssel, Zwolle.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2017). Zoogdierversamenwerking en Gegevensautoriteit Natuur, Vleermuisprotocol 2017, maart 2017.

Westra, S.A. & Kuiters R.S.M. (2018). Landschappelijke maatregelen voor kleine marterachtigen. Zoogdierversamenwerking in samenwerking met Silvavir.

Internet

Nature Today (2020). Eerste resultaten zenderonderzoek egels (<https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=26475>)

NDFD uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>) geraadpleegd op 2 april 2020, 28 september en 28 november 2022.

Vivara (2020). <https://www.vivara.nl/egelwoonhuis>

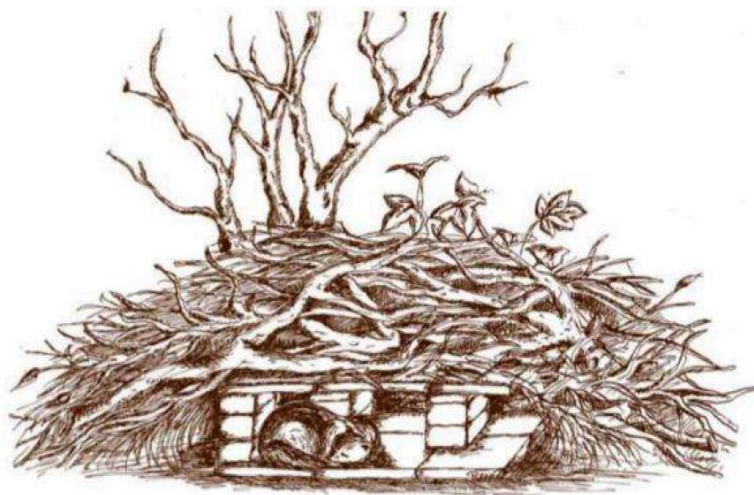
Zoogdiervereniging (2020). <https://www.zoogdiervereniging.nl/nieuws/2020/steenmarter-neemt-steenmarterkast-gebruik>

Zoogdierenvereniging.nl. (Website met soortinformatie over de Nederlandse zoogdieren). Geraadpleegd 2022).

Bijlagen

Bijlage 1

Marterverblijf

Figuur B1 Tekening en foto's bouw van een vervangende steenmarterverblijfplaats. Bron: Zoogdiervereniging.

Figuur B2 Steenmarterkraamkast aan een boom. Bron: Vivara (2022).

Bijlage 2

Wezelverblijf ('nestkast')

Bron: Westra & Kuiters (2018), pagina 30-31.

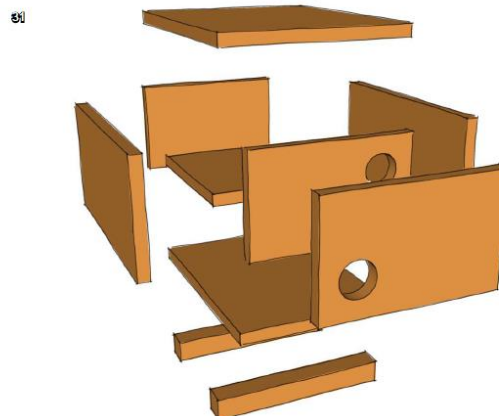
EISEN AAN HET LEEFGEBIED

NESTKAST

Nestkasten kunnen worden ingezet in leefgebieden met onvoldoende schuilgelegenheid om het aantal potentiële schuil- en nestplaatsen te vergroten (Criel, 1990). Ook kunnen nestkasten worden ingezet voor verspreidingsonderzoek naar kleine marterachtigen (Smaal, 2017; Westra, 2017). Het zijn kunstmatige verblijfplaatsen voor kleine marterachtigen. Ze bestaan uit een binnenruimte van circa 20x20 cm voorzien van een dubbele

bodem ter isolatie (Bouwens, 2017). De afmetingen van de nestkast en met name de doorsnede van de toegangsopening kunnen worden toegespitst op wezel (2,5 cm.), hermelijn (4 cm.) of bunzing (8 cm.) (Criel, 1990). De ingang is van een voorportaal voorzien, als bescherming tegen de elementen. Bovenop de nestkast wordt een laag van ruim 50 cm van takken en bladeren aangebracht. In de binnenruimte van de nestkast wordt hooi aangebracht, als extra isolatie.

De nestkast wordt op een stevige en droge bodem onder een houtstapel gezet of onder hooi, tuinafval, bramen en ander dicht struikgewas geschoven. Ze kan eveneens in een berm worden ingegraven of met een zestal houtbussels worden toegedekt. Om de aandacht van een roofdier te trekken kan voor de opening een stukje pvc-buis (± 50 cm. lang) worden bevestigd (Criel, 1990).

Omschrijving	Wezel (cm.)	Hermelijn (cm.)	Bunzing (cm.)
Bodemplaat	21,5 x 12	29,5 x 20	42,5 x 30
Dakplaat	21,5 x 15	29,5 x 23	42,5 x 33
Zijkant links/rechts	21,5 x 13,5	29,5 x 14	42,5 x 16
Voorzijde/achterzijde	12 x 12	20 x 12,5	30 x 14,5
Middenstuk	12 x 12	20 x 12,5	30 x 14,5
Kamerplaat	12 x 12	20 x 20	30 x 30
Steuntjes	15 x 3	23 x 3	33 x 3
Opening ingang	2,5	4	8
Afstand ingang t.o.v. rand	3	5	9

Bijlage 3

Egelverblijf

Figuur B3 Vervangende egelverblijfplaats, type Egelwoonhuis XXL geschikt voor plaatsing in een takken- en bladhoop. Bron: Vivara (2022).

Bijlage 4

Zoekgebied plaatsing marter-, wezel- en egelverblijven

Figuur B4 Het zoekgebied voor de plaatsing van egel-, marter- en wezelkasten (groen) in het plangebied (rood omlijnd).

Bron achtergrond: PDOK.